

**Kecskeméti Corvin Mátyás Általános Iskola
Kertvárosi Általános Iskolája**

**Magyar irodalom 6. osztály
Tanmenet**

**Készítette: Kulcsár Marianna
2018/2019. tanév**

Bevezetés

A tanmenet az EMMI 110/2012 (VI. 4.) Kormányrendelet (NAT 2012), az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 2.sz. melléklet Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára 2.2.01.1 magyar nyelv és irodalom (A) változatához a Kecskeméti Corvin Mátyás Általános Iskola Kertvárosi Általános Iskola helyi tanterve a Magyar nyelv és irodalom az általános iskolák 5–8. évfolyama számára alapján készült.

Alkalmazott taneszközök:

Csontos Attila – Legeza Márton: Irodalom tankönyv 6. osztály Újgenerációs tankönyv Eszterházy Károly Egyetem OFI Bp. 2018

Dr. Baranyai Katalin: Irodalom munkafüzet 6. osztály Újgenerációs tankönyv Eszterházy Károly Egyetem OFI Bp. 2018

e-tananyag OFI

Felhasznált irodalom: Tanmenetjavaslat rugalmas Új generációs tankönyvhöz 6. o. www.ofi.hu

Heti óraszám: 2 Éves óraszám: 72

10%-os órakeret felhasználása: a témakörök több órában való feldolgozására, öko projekt megvalósítására használjuk fel, amit a témaköröknél pirossal jelöltem.

5. évfolyam magyar irodalom

Témakörök	Kerettantervi óraszám	Helyi tanterv óraszám
Monda, rege	5	5+1
Ballada	5	5 +1
Arany János: Toldi	15	15 +3
Érzelmek, hangulatok, gondolatok	10	10+1
Próbatételek, kalandok, hősök	15	15
Gárdonyi Géza: Egri csillagok	10	10
Szövegalkotás	5	5
Öko-projekt		1

Témák	Új tananyag feldolgozása	Képességfejlesztés, összefoglalás, gyakorlás, ellenőrzés	Teljes óraszám 72 óra
Bevezetés	0	5	5
Mondák, balladák	6	6	12
Elbeszélő költemények	2	5	7
Arany János: Toldi	12	8	20
Versek	5	5	10
Gárdonyi Géza: Egri csillagok	7	5	12
Novellák, regényrészletek	1	2	3
Év végi összefoglalás	0	3	3
összesen:	33	39	72

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
BEVEZETÉS 5 óra					
1.	Ismerkedés a tananyaggal és a taneszközökkel	Az óra célja eligazítást adni azzal kapcsolatban, hogy milyen kötelezettségeknek kell megfelelniük a tanév folyamán. A taneszközök bemutatása, a tankönyvvel való megismerkedés (pl.: a tartalomjegyzék alapján). Tájékoztatás a tanév házi olvasmányairól. Más közös olvasmányok kiválasztása, ajánlások további olvasmányokra. Az osztályzás, értékelés szabályainak ismertetése.	A motiváció felkeltése. A tanulás tanítása.	Az előző tanév házi és ajánlott olvasmányainak, memoritereinek felidézése (<i>nem számonkérés jelleggel</i>).	
2.	Házi és ajánlott olvasmányok	Házi olvasmány feldolgozása olvasónapló készítésével – időpont, szempontok megbeszélése		A tanév házi és ajánlott olvasmányainak, valamint memoritereinek rövid áttekintése.	Olvasónapló készítésének szempontjait leírjuk a füzetbe.

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
3.	Felmérés: hangos olvasás, az írott szöveg megértése	Annak felmérése, hogy a tanulók hogyan olvasnak fel hangosan idegen (új) szöveget, mennyire tudják olvasásukkal közvetíteni a szöveg gondolati, érzelmi-hangulati tartalmát. Az óra második felében szövegértési feladatsor (írásban) az értő olvasás felmérésére.	Olvasás, az írott szöveg megértése	Új szövegek hangos olvasásának stratégiája	Erdei iskola miatt kimaradt, így a mérés a Corvina egységes mérési rendszere alapján történik.
4-5.	Ismétlés	Az előző tanévben tanult irodalomelméleti ismeretet felidézése		Az előző tanév házi és ajánlott olvasmányainak, memoritereinek felidézése (<i>nem számonkérés jelleggel</i>).	
MONDÁK, BALLADÁK 12 óra					
6.	Bevezető óra: monda, rege Eredetmonda – Arany János: Rege a csodaszarvasról	Az óra elsődleges feladata, hogy a monda műfaját elhelyezze az irodalmi hagyományban. Cél a mesétől való elkülönítés	A tanulás tanulása. Szakfogalmak használata. A társas kultúra fejlesztése: kooperáció, páros munka.	A mese és a monda különbsége, A monda műfaji jellegzetességei.	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		(példafeladat: mese és monda összehasonlítása páros munkában). Az óra irodalmi anyagaként vehető a Monda a kalandozások korából – Botond legyőzi a görög óriást című lecke.			
7.	Eredetmonda – Arany János: Rege a csodaszarvasról (részletek)	Ezen az órán meglehetősen sok ismeretanyag átadására kerül sor, éppen ezért különösen fontos az óra színesítése, pl. IKT-eszközök alkalmazásával (a csodaszarvas-monda filmes, rajzfilmes feldolgozásai stb.).	Olvasás, az írott szöveg megértése: feladatok a szöveggel kapcsolatban. Irodalmi kultúra, az irodalmi művek értelmezése: a monda (különösen az eredetmonda műfaja). Az ítélőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése, nemzeti öntudat, hazafias nevelés: a magyarság őstörténetéről szóló elképzelések értelmezése, rendszerezése.	Rege, eredetmonda. A csodaszarvas-monda feldolgozása(i) és a történeti források. A nézőpont. A felező 8-as ritmus.	Memoriter: 1-6. versszak a műből. Rege a csodaszarvasról monda megjelenése Lengyel Dénes feldolgozásában, Nagy László: Csodaszarvas versében – összehasonlítás Rege a csodaszarvasról - mesemondó: Olasz Etelka YouTube Kecskemétfilm alkotása YouTube
8.	Vármonda – Beckó vára	Az elsődleges cél annak bemutatása, hogy az erkölcsi mondanivaló hogyan jelenik meg egy irodalmi műben (a nézőpontok	Az erkölcsi érzék fejlesztése: hatalmi stratégiák összehasonlítása. Írás, szövegalkotás: "Ha én király lennék..." címmel, illetve a két szövegrészlet	Vármonda.	Önálló vázlat készítése a szövegre. Helyette Botond c. monda feldolgozása történt.

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		különbözőségének felismerése). Ezt elősegíthetik egyéni munkaformában a Rólad szól, csak figyelj oda! kérdései, különös tekintettel a szövegalkotási (4.) feladatra. A vármonda és az Intelmek-részlet összehasonlítása is lehet <i>házi feladat</i> .	összehasonlítása megadott szempontok alapján.		
9.	Kaszap kútja helyi monda	A szűkebb környezethez való kötődés alakítása: a tájegység kulturális hagyományainak, ápolásának megismerése, az értékek megbecsülése. Kecskemét környéki mondavilág megismerése, lakhely elnevezésének története, kreatív írás Kecskemét keletkezése, eredetmondája	kreativitás, szövegalkotási készség fejlesztése	monda, eredetmonda	Fogalmazás írása monda Követelmény: Ismeri és alkalmazni tudja a legalapvetőbb anyaggyűjtési, vázlatkészítési módokat. Képes az önálló szövegalkotásra. <u>Eltérő tantervű követelmény:</u> Néhány mondatos szöveg alkotása tanári segítséggel.
10.	Részösszefoglalás: monda, rege	Az előző órákon tanultak játékos összefoglalása.	Irodalmi kultúra, az irodalmi művek értelmezése: a monda műfajának	Ismétlés: monda, rege, eredetmonda.	Követelmény: A tanuló meg tudja fogalmazni a monda és a rege jellemzőit.

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			áttekintése. Együtműködés csoportmunkában. A munka végeztével a csoport tagjai értékeljék egymás munkáját. Szövegalkotás: kreatív feladat megoldása a mondák témájához igazodóan.		Képes megfogalmazni a mese és a monda közötti különbséget. Megismeri és rendszerezi a mondatípusokat. <u>Eltérő tantervű</u> <u>követelmény:</u> A tanuló képes megfogalmazni a mese monda közötti különbséget. Képes azonosítani a történet szereplőit, helyszínét, egyszerű mondatokban a tartalomról beszámolni. Memoriter Arany János: Rege a csodaszarvasról 1-2.vsz.
11-12.	Népballada – Kőműves Kelemenné	Az óra elsődleges feladata a ballada műfaji jellegzetességeinek, sajátos szerkesztés- és előadásmódjának megtanítása a <i>Kőműves Kelemenné</i> című népballadán szemléltetve. Szövegértési, szövegalkotási feladatok	Olvasás, az írott szöveg megértése. Irodalmi művek értelmezése.	Ballada, népballada, balladai homály.	A tanuló megismeri a ballada műfaji jellemzőit. Memoriter: 1-2. versszak Eltérő tantervűnek nincs. Mini projekt színházi feldolgozással – kecskeméti Katona József Színház feldolgozása

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
13.	A történelmi témájú műballada – Arany János: A walesi bárdok Verstan	Ezen az órán a mű verstani kérdései állnak a középpontban. Játékos feladatok megoldása (pl. időmértékes vers készítése nevekből).	Irodalmi kultúra: az időmértékes verselés alapjai. Ez egyben az irodalmi művek értelmezése.	Időmértékes verselési rendszer, versláb, jambus, jambikus verselés, spondeus. Memoriter: a mű vagy a mű egy részletének megtanulása.	Az időmértékes verselés nehéz számukra, nem ezen az anyagon fogják megtanulni.
14.	A történelmi témájú műballada – Arany János: A walesi bárdok Értelmezés	A már ismert szöveg feldolgozásának előkészítését segítheti a tankönyv bevezető kérdéscsoportja, amely lehetőséget ad egyéni, páros és csoportmunkára is. Az értelmezésre a <i>Mit gondolnak mások?</i> közös feldolgozása biztosít lehetőséget. Drámajátékokkal értelmezés mélyítése	Az erkölcsi és a történelmi érzék fejlesztése, hazafias nevelés: a mű keletkezésének történelmi háttere. Az írott szöveg értelmezése: betű szerinti és mögöttes jelentés.	Allegória, allegorikus jelentés. (A fogalom elvont, definitív ismerete nem szükséges.) műballada	<u>Memoriter:</u> Arany János: A walesi bárdok 1-10.vsz. <u>Eltérő tantervű</u> <u>követelmény:</u> Ismerje meg a ballada jellemzőit. Legyen képes megfogalmazni a ballada cselekményét, szereplőit, helyszínét meghatározni. Saját véleményét segítséggel alkotni. <u>Memoriter:</u> Arany János: A walesi bárdok 1-4.vsz.
15.	Összefoglalás: monda, rege, ballada	Csoportmunka és páros munka: a tankönyv	A tanulási képesség fejlesztése az ismeretek	Ismétlés: monda, rege, eredetmonda,	A tanuló megismeri a ballada műfaji jellemzőit.

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		Összefoglalás – Mondák, balladák című fejezetének 2. 8. és 9. feladata.	rendszeresítésével. A csoportmunka és a páros munka a társas kultúra fejlesztéséhez járul hozzá.	felező 8-as ritmus, ballada, népballada, müballada, balladai homály. Időmértékes vers, versláb, jambus, jambikus verselés, spondeus. Allegória, allegorikus jelentés.	Képes összehasonlítani a nép- és müballadát megadott szempontok alapján.
16.	Témazáró dolgozat: Mondák, balladák	Komplex dolgozat a tematikus egység alján. Tartalmaz szövegértési, szövegalkotási, verstani feladatokat, rákérdez a tanult fogalmakra, és méri a memoriterek elsajátításának szintjét is.	Olvasás, az írott szöveg megértése; írás, szövegalkotás; irodalmi kultúra, az irodalmi művek értelmezése; az ítélőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése (rövid érvelő szöveg a tanultak alapján).	Lásd a tematikus egység egyes részeinél.	Fogalmazás írása: monda, ballada történetéhez kapcsolódó elbeszélés
ELBESZÉLŐ KÖLTEMÉNYEK 7 óra					
17–18.	„Tarka lepke, szép arany pillangó” – Vörösmarty Mihály: Szép Ilonka. Szövegértés	Ezen az órán az a feladat, hogy a tanulók megértsék a hosszú és meglehetősen nehéz nyelvezetű szöveget. költemény dramatizálása	Olvasás, az írott szöveg megértése. Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek: a vers régies szavai és kifejezései. Esztétikai-érzelmi nevelés:	Kétértelműség, többféle nézőpont.	A cél elsősorban nem az, hogy irodalomelméletileg minden szempontból helytálló műértelmezést adjunk át a tanulóknak, hanem hogy ők

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		(Összefoglalás – Elbeszélő költemények, 4. feladat), illetve a csoportos megbeszélés (Összefoglalás – Elbeszélő költemények, 2. feladat).	az érzelmek helyes kezelése. Beszédkészség fejlesztése: dramatizálás.		kifejezhessék, milyen érzelmeket mozgatott meg bennük a mű. Ez kimaradt az átdolgozott tankönyvi anyagból. Nehézsége miatt nem tanuljuk. Helyette a két órát a ballada feldolgozására fordítjuk. 1 óra Kőmíves Kelemenné, 1 óra A walesi bárdok feldolgozása
19.	„Hol vagyon a süveged?” – Fazekas Mihály: <i>Lúdas Matyi</i> (részlet). 1. levonás Értelmezés	A <i>Lúdas Matyi</i> általános jellemzőinek megismerése. Szerkezet (a négy levonás kapcsolódása; ismétlés és fokozás). A <i>Lúdas Matyi</i> értelmében segítséget jelent olyan mesék felidézése, amelyekben bosszúállásról van szó, vagy arról, hogy a rossz elnyeri méltó büntetését (pl. <i>A csillagszemű juhász</i> ; <i>Holle anyó</i>). Szemléltetés a Dargay-	Irodalmi kultúra: irodalomtörténeti ismeretek. A tanulási képesség fejlesztése: vázlatkészítés. Az irodalmi művek értelmezése: egy történet tágabb összefüggésbe helyezése.	Fazekas Mihály portréja (nem kötelezően). A <i>Lúdas Matyi</i> témája, szerkezete. Próbátétel, kaland (cselekményszervező), ismétlődő motívum, vándortéma.	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		rajzfilmből.			
20.	„Hol vagyon a süveged?” – Fazekas Mihály: Lúdas Matyi (részlet) 2. levonás	A verstani szótagok hosszúságával való játékok (pl. a tanulók neveiben a szótagok hosszúságának megállapítása).	Az esztétikai érzék és a ritmusérzék fejlesztése.	Daktilus, spondeus, hexameter.	A tanulók először találkoznak a hexameterrel, fontos, hogy ez élményszerű legyen. A csoport számára nehéz, ezért megtanítása később történik. (Kölcsey: Huszt epigrammáján keresztül)
21.	„Hol vagyon a süveged?” – Fazekas Mihály: Lúdas Matyi (részlet) 3. levonás Értelmezés		A tanulási képesség fejlesztése: vázlatkészítés	Próbatétel, kaland (cselekményszervező), ismétlődő motívum, vándortéma	
22.	Hol vagyon a süveged?” – Fazekas Mihály: Lúdas Matyi (részlet) 4. levonás Értelmezés	Az elbeszélő költeményekkel kapcsolatos olvasmányélmény megfogalmazása adott műfajban (pl. írjanak különböző címzetteknek a művekről). tankönyv Összefoglalás című fejezetének 6. és 10. feladata.	Szövegalkotás, kreatív írás. Kreativitás.	Próbatétel, kaland (cselekményszervező), ismétlődő motívum, vándortéma, Daktilus, spondeus, hexameter.	
23.	Összefoglalás- gyakorlás: Elbeszélő	Csoportmunka a tankönyvi összefoglalás	Beszédkésztség: csoportmunka	Lásd a tematikus egység egyes	Röpdolgozattal számonkérés.

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
	költemények	2., 3. és 9. feladata.	eredményének ismertetése. A kooperációs készség fejlesztése.	részeinél.	
ARANY JÁNOS: TOLDI 20 óra					
24.	A Toldi keletkezése. Arany János életútja.	Az óra célja a <i>Toldi</i> olvasása iránti kedv felkeltése, valamint szerzőjének bemutatása. A <i>Toldi</i> keletkezéséhez több feladat áll rendelkezésre a tankönyvben és a munkafüzetben.	A tanulási képesség fejlesztése: a korábban tanultak felidézése és elmélyítése. Írott szöveg megértése. Beszédkészség: a tanulóknak kell előadni a korábban tanultakat.	Arany pályaképe. A <i>Toldi</i> keletkezése. Memoriter: részletek az episztolákból,	<u>Differenciálás:</u> Előadás készítése PPT formátumban a minden feltétellel rendelkező csoport tagjainak – Arany János életútja, a Toldi keletkezése
25-26.	Arany János: Családi kör	A vers feldolgozása. Mit gondolnak mások? kérdéseinek megbeszélése. A vers olvasása után kinek mi tetszett benne, amit a saját leendő családjában is szívesen átélne (helyzetek, hangulatok, szokások) – készítsenek róla jegyzetet is. Páros munka: a vers	Az olvasott szöveggel összefüggésben az aktív szókincs gazdagítása. Az esztétikai érzék fejlesztése Családi életre nevelés: harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. Saját vélemény megfogalmazása, megvédése érvekkel. Az	életrajz Kapcsolódás: Petőfi Sándor: Egy estém otthon	5. osztályban elmaradt tananyag feldolgozása az 5. osztályos tk. felhasználásával.

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		szerkezetének vizsgálata, ill. alakzatok, költői képek felsorolása. Mennyiben hasonlít Arany családjához? Az életkép fogalmának ismételése.	együttműködési készség fejlesztése.		
27.	Előhang	Az Előhang felolvasásával, „ízlelgetésével” előkészítjük a hangos olvasás fejlesztését a következő órákon.	Költemény sajátos előadói stílusának érzékelése.	Előhang.	Toldi projekt indítása
28.	„Egy, csak egy legény van talpon a vidéken” – Első ének	Az óra jelentős része a szöveg felolvasásával telik. A felolvasás után egyéni munkára, majd megbeszélésre ajánlott feladatok a tankönyvből: 73/2–3., a munkafüzetből: 20/11. Feladat a felező tizenkettes felidézése is (mf.: 19/7.).	Globális, információkereső, értelmező és reflektáló olvasás. Az esztétikai érzék fejlesztése: költői képek és alakzatok. Hangos olvasás gyakorlása, fejlesztése.	Előhang, mottó. Memoriter: 1-2. versszak az énekből.	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
29.	„Gőgösen fordul el jó atyjafiától” – Második ének	A <i>Toldi</i> expozíciójával kapcsolatban lehet beszélni az expozícióról általában. Ehhez felidézhetők korábban olvasott irodalmi művek (megbeszélés). Szövegértés: a tankönyv <i>Mit gondolnak mások?</i> szövege és az ahhoz kapcsolódó feladatok.	Az értő olvasás bizonyítása feladatmegoldással. Irodalmi művek értelmezése: az expozíció.	Expozíció. Memoriter: tetszőleges 1 versszak az énekből.	
30.	„Repül a nehéz kő: ki tudja, hol áll meg?” – Harmadik ének	A Harmadik éneknél nagyon fontos tisztázni az erkölcsi kérdéseket (szabad-e indulatból cselekedni stb.). Feladat továbbá a felező tizenkettes felidézése (mf.: 19/7.).	Olvasás, az olvasott szöveg megértése. Az erkölcsi érzék fejlesztése a gyilkosság körülményeinek megbeszélésével.	Ütemhangsúlyos verselés, felező tizenkettes, sormetszet. Memoriter: „Repül a nehéz kő...” kezdetű versszak az énekből.	
31.	„Bujdosik az ,éren’, bujdosik a ,nádon’” – Negyedik ének	A Negyedik ének hosszúsága miatt nagy jelentősége van a szövegértésnek. Ehhez feladatok a tankönyvből: 93/3–4. a munkafüzetből: 28/3–4., 29/5. Az allegória tanításához a munkafüzetből: 29/6.	Az olvasott szövegekkel összefüggésben az aktív szókincs gazdagítása. Az esztétikai érzék fejlesztése: az allegória.	Memoriter: álom allegória versszak az énekből.	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
32.	„Nem válik belőle farkasoknak étek” – Ötödik ének	A <i>Mit gondolnak mások?</i> rész természettudományos ismereteivel színesíthetjük a tanórát, s ez egyben hasznos szövegértési gyakorlat is. Az epizódhoz a munkafüzetből: 31/5.; a körülíráshoz: 31/4.	A szöveg gondolati, érzelmi-hangulati tartalmát közvetíteni képes értelmes és kifejező olvasás. Irodalmi kultúra fejlesztése: epizód, körülírás, késleltetés.	Epizód, késleltetés, körülírás. Memoriter: 1. versszak az énekből.	
33.	„Felmegyek Budára bajnok katonának” – Hatodik ének	Ezen az órán lehet (az olvasás mellett) a költői képekkel és alakzatokkal is foglalkozni. Ehhez több feladat áll rendelkezésre a tankönyvben és a munkafüzetben.	Az esztétikai érzék fejlesztése: költői képek és alakzatok. A különböző mondatfajták hanglejtésének megfigyelése és reprodukálása a hangos olvasásban.	Ismétlés: metafora, hasonlat (a megértés szintjén).	
34-36. 37. 1 óra	„Nagy hegyek lebegtek délibáb vizében” – Hetedik ének „Toldi György az öccse birtokára vágynak” – Nyolcadik ének „Nyughelyet nem adott senki éjszakára” – Kilencedik ének	Ezt az órát fordíthatjuk kizárólag a műben való előrehaladásra. Az olvasás monotonitását oldhatjuk azzal, ha az énekeket szereposztásban olvassuk, majd aktualizálva dramatizáljuk. Élünk a szakaszos olvasás	A különböző mondatfajták hanglejtésének megfigyelése és reprodukálása a hangos olvasásban. Az esztétikai érzék fejlesztése: költői képek és alakzatok. Az erkölcsi érzék fejlesztése: a jó és a rossz, az igazság és az igazságosság: az ítélkezés,	Memoriter: X. ének 1. versszak az énekekből. Cselekménymozza- natok, konfliktus, késleltetés, epizód. (Nem elvárás a fogalmak definitív ismerete) A nézőpont változása.	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
	„Hányféle szép dolgot össze nem álmódott!” – Tizedik ének	eszközével az értelmezés érdekében. Ha valamelyik ének nem hangzana el az órán, akkor az események rövid összefoglalását kérhetjük a legügyesebbektől.	mint cselekedet felismerése mindennapi helyzetekben és a műben. Az idő és a tér egyértelműen megjelölt mozzanatainak azonosítása. A tetőpontok, fordulópontok és kitérők érzékelése.		
38.	„Vágtat a zászlóhoz és mérkőzni kíván” – Tizenegyedik ének	A tetőpont fogalmát lehetséges a jellemfejlődés alapján tanítani páros vagy a csoportmunkában.	Irodalmi művek értelmezése: a szereplők külső és belső jellemzőinek azonosítása. Szóbeli szövegalkotás.	Tetőpont.	
39.	„Dicső híre-neve fennmaradt örökre” – Tizenkettedik ének	A <i>Toldi</i> egészének értelmezésére, annak megfogalmazása, hogy milyen hatással van a mű magyarságtudatunkra. Kiindulási alap lehet a munkafüzet 47/5. feladata. Fontos, hogy a tanulók fogalmazzanak meg egyéni véleményt.	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés. Saját vélemény megfogalmazása, megvédése érvekkel. Mások véleményének meghallgatása, megértése többszereplős helyzetekben.	Művészi jel, rejtett jelentések. Memoriter: 1. és utolsó két versszak az énekből.	
40.	Összefoglalás I.	A mű végére érve át kell tekinteni Toldi sorsát: a vétek, a próbatételek és az elégtétel mibenlétét,	Esztétikai ítélőképesség fejlesztése. Erkölcsei nevelés.	Ismétlés: a kompozíció, cselekménymozzan atok, konfliktus,	A tanuló felismeri az elbeszélő költemény műfaját. A műfaji sajátosságokat felismeri,

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		valamint e mozzanatok helyét a kompozícióban. Hogyan változik meg a szereplők pozíciója és szemlélete? Adjunk teret a szubjektív ítéletalkotásnak is, akár a történetet, akár a költeményt illetően.		késleltetés, epizód, tetőpont, végkifejlet. (Nem elvárás a fogalmak definitív ismerete, csupán megértése, magasabb szinten a fogalmak használata a műről való beszédben.)	ismereteit megszilárdítja. Arany János: Toldi c. művének feldolgozása során képes a cselekményt ismertetni, szereplőket jellemezni, tér- és időviszonyokat elemezni, felismeri a tanult szóképeket és alakzatokat. Képes önálló szövegalkotási feladatokra, ahol a nézőpontoknak, közlésformáknak megfelelően alakítja kommunikációját. Saját véleményt tud fogalmazni, véleményét indoklással alátámasztja <u>Eltérő tanterv követelményei:</u> Az elbeszélő költemény alapvető jellemzőit segítségével azonosítja, képes a cselekmény rövid összefoglalására, szereplők azonosításra, megadott szempontok alapján történő csoportosítására. Véleményt segítségével fogalmaz meg. <u>Memoriter:</u>

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
					Arany János: Toldi Előhang 1-2. vsz. Első ének 1-2. vsz., Tizenkettedik ének 19- 20.vsz. Tetszés szerint + 2 versszak
41.	Összefoglalás II.	Az összefoglalás elsődleges célja, hogy a sokféle információt egységben tudják látni. Ehhez alkalmas feladatok: tk.: 158/9.; mf.: 44/3., 47/6., 49/11.	A tanulási képesség fejlesztése: információk, adatok visszakeresése tanári irányítással. Szöveg értelmezése, egyszerű ok-okozati összefüggés felismerése; következtetések.	A Toldival kapcsolatos fogalmak ismételése.	
42.	Dramatikus feldolgozás, gyakorlás	A Toldi élményszerű feldolgozása, kreatív feladatokkal, drámajátékkal, illetve a filmes feldolgozások megtekintése, megbeszélése. Szövegértési és szövegalkotási feladatok, a témazáró dolgozathoz alkalmazkodva.	A korábbi fejlesztés stabilizálása.		
43.	Témazáró dolgozat	Komplex dolgozat a tematikus egység	Olvasás, az írott szöveg megértése; írás,	Lásd a tematikus egység egyes	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		alapján. Tartalmaz szövegértési, szövegalkotási, verstani feladatokat, rákérdez a tanult fogalmakra, és méri a memoriterek elsajátításának szintjét is.	szövegalkotás; irodalmi kultúra, az irodalmi művek értelmezése; az ítélőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése (rövid érvelő szöveg a tanultak alapján).	részeinél.	
44.	Témazáró dolgozat	Fogalmazás írása	szövegalkotás		levél jellemzéssel
45.	A témazáró dolgozat értékelése	A dolgozat javítása, értékelése. (A javító-értékelő óra más lecek feldolgozása után is sorra kerülhet.)	Önkorrekciós készség fejlesztése.		
46.	Az Egri csillagok olvasásának előkészítése	Kedvcsinálás az év legterjedelmesebb olvasmányának önálló elolvasásához. Stratégia adása ahhoz, hogy át tudják lendíteni magukat a diákok az elején vagy a leíró jellegű részeknél adódó nehézségeken. Az előző évi olvasmány (<i>A Pál utcai fiúk</i>) élményének felidézése. Olvasókörök vagy	Terjedelmes szövegek önálló olvasása, A fantázia, a belső képalkotás, fókuszálás (belefeledkezés), memória fejlesztése.	Olvasási stratégiák. Könyvtárhasználat/ elektronikus könyvtárak használata. Regény.	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		olvasópárok szervezése, hogy segíthessenek egymásnak és megoszthassák az élményeket. A regény órai feldolgozására ugyan csak 12 leckével később kerül sor, de addig is időről időre foglalkozni kell az olvasás közben adódó kérdésekkel, az olvasónapló elkészítésével.			
VERSEK 10 óra					
47.	Bevezető óra: Versek	A tanulók 5. osztályban és korábban is hallottak már versekről, ám a lírai műnem sajátosságaival most találkozhatnak tételen először. A bevezetéshez választhatók a tankönyv <i>Ráadás</i> című fejezetében található versek (270–272.). A tanulók bemutatják	Szóbeli szövegek alkotása: részvétel a közös beszélgetésben, vitában. Saját vélemény megfogalmazása, megvédése érvekkel.	Líra. A három műnem.	Weöres Sándor: Távolból Radnóti Miklós: Bájoló Kimarad

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		kedvencüket: az általuk leginkább szeretett verset. A tanulók páros vagy csoportmunkában gyűjthetik össze meglátásaikat.			
48.	„Ül pénzes ládján sovány ábrázattal” – Csokonai Vitéz Mihály: Zsugori uram	Mivel a vers témája közvetlenül érinti a tanulókat, érdemes őket saját vélemény megformálására ösztönözni. Ezzel kapcsolatos feladatok a tankönyvben: 160/1–3., 5.; 161/5.	Szóbeli szövegek alkotása: részvétel tanulócsoportban megvalósuló beszélgetésben, vitában. Saját vélemény megfogalmazása, megvédése érvekkel.	A három műnem.	Szövegalkotási feladatok: Riport Zsugorival; párbeszéd írása: alkudozik a nevére
49.	„A hatalmas szerelemnek...” Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem	Szerelmes vers – érzélem megfigyeltetése Kreatív írás: Lilla és az apa párbeszéde; Csokonai levele Lillának; Lilla búcsúlevele Csokonai	Szövegalkotási készség fejlesztése		Szorgalmi: vers megtanulása
50-51.	„Kedv! Remények! Lillák!” – Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez	Ehhez a vershez kapcsolódik a tanulók első verselemző élménye. Fontos, hogy ebbe ők is bevonódjanak. Páros munkára ajánlott feladat	Irodalmi művek értelmezése: az idő és a tér egyértelműen megjelölt mozzanatainak azonosítása. A lírai mű középpontjában álló gondolat, illetve érzélem azonosítása. A lírai	Téma, motívum.	Memoriter: a vers megtanulása. Átütetmezve 7. osztályra

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		a tankönyvből: 166/2–3.	mű témájának és hangulatának, hangnemének felismerése.		
52.	József Attila: Betlehemi királyok Ady Endre: Karácsony	A cél a vers hangulatának és zenéjének megéreztetése. (Kiváló zenei feldolgozása is van!) Ady vers mondanivalójának megbeszélése, dramatizálás	Ritmusérzék fejlesztése. Szöveghangzásra való érzékenység fejlesztése. Irodalmi kultúra: verstan. Önkifejezés, kreativitás fejlesztése	A lírai én nézőpontja	Karácsony előtti órán feldolgozandó. Szerkesztett játék rögtönzése József Attila és Ady versének felhasználásával. Karácsony előtti órán feldolgozott József Attila versével együtt. Drámaórán dramatizálás.
53.	„Csak ülnek, néznek, néznek, ülnek” – Roald Dahl: Tanács a televíziózással kapcsolatban.	A versek közül ez érinti talán a legjobban a tanulók mindennapjait. Akár az egész óra fordítható a felvetett probléma megvitatására. Feladatok a tankönyvből: 184/1–5., 186/1–2., 4–5.	Az ítélőképesség fejlesztése: a jó és a rossz, az ítélkezés mint cselekedet felismerése mindennapi helyzetekben és különféle műalkotásokban. A nem saját álláspont megjelenítésének, átélésének képessége.	Hétköznapi stílus.	Kimarad

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
54.	Szemelvények a magyar líra különféle műfajú alkotásaiból. Weöres Sándor: Csiribiri - Lackfi János: Parabola Szabó T. Anna: Hóhullásban	A tankönyvi szemelvények helyett a pedagógus önállóan választhat ízlése szerint az adott tanulócsoporthoz előképzettsége, adottsága alapján. Cél a versek megszerettetése, az irodalomról való beszélgetés lehetőségének megteremtése, a lírai műnem sokszínűségének bemutatása (változatos szerkezeti megoldások, képiség, zeneiség, hangnemek, eltérő alkotói magatartások.)	Motiváció fokozása. Esztétikai és erkölcsi ítéletkéesség fejlesztése. Élménymegosztás, vitakultúra.	Líra, lírai én, téma, motívum, versforma, rímszerkezet.	Évfordulós jelenkor költőjének versei Kimarad
55.	Összefoglalás I.	Az elmúlt órákon tanultak közül két téma a leghangsúlyosabb: a szeretet különböző megnyilvánulásai, illetve a személyesség a versekben. Ezekhez illeszkedő feladatok a tankönyvből: 188/4., 8. Véleménye	A tanulási képesség fejlesztése: információk, adatok visszakeresése tanári irányítással. Szöveg értelmezése, egyszerű ok-okozati összefüggés felismerése; következtetések. Rövidebb szövegek alkotása, személyes és	A versekkel kapcsolatban tanult fogalmak.	<u>Eltérő tanterv követelményei:</u> Segítséggel fogalmazza meg vers tartalmát, a vers hangulatát. Képes legyen a véleményalkotásra, véleményét segítséggel indokolja. A vers képszerűségének felismerése <u>Memoriter:</u>

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		megfogalmazása a versek témáiról, vagy magukról az egyes versekről. Feladatok tankönyv: 188/6–7.	olvasmányélmények megfogalmazása. Saját vélemény megfogalmazása, megvédése érvekkel.		Szabó T. Anna: Hóhullásban
GÁRDONYI GÉZA: EGRI CSILLAGOK 12 óra					
56.	„Itt mindenki a hazát védi” – A „nagy könyv”: az Egri csillagok	A bevezető óra arra épít, hogy a tanulók már olvasták a könyvet. Amennyiben a tanulócsoport egy részétől adottságai alapján ez nem várható el, akkor készítsük elő, hogyan fogják a részleteket megérteni, másrészt hogyan fognak a történet egészének ismeretére jutni. A mű feldolgozásának végén szerepel a filmes adaptáció megnézése. Ha sokan nem olvasták a regényt, akkor ez előbbre hozható.	A tanulási képesség fejlesztése: vázlatkészítés tanári irányítással. Vázlat önálló bővítése, szöveg szűkítése megadott szempontok szerint. Irodalom és valóság helyes összekapcsolásának attitűdjének kialakítása.	Gárdonyi Géza élete. A történelmi regény.	Török kort idéző mondókák, dalok, szokások, török jövevényszavak gyűjtése

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		Nagyon fontos a regény történelmi háttérének felidézése, felidéztetése, a belehelyezkedés a múltba, amihez legoptimálisabb a valós helyszín felkeresése vagy más török kori várunk romjainak meglátogatása. A Gárdonyi-pályaképhez elengedhetetlen a tanári előadás (frontális munka), de ez kiegészíthető a tanulók bevonásával (tablókészítés stb.). A projektmunkához: mf. 58.			
57.	Hol terem a magyar vitéz? – Gárdonyi Géza: <i>Egri csillagok</i> (I. 12., részlet)	Ennek az órának elsődleges célja erkölcsi természetű: együttgondolkodás a bosszúról. Javasolt módszer: dramatizálás, szerepjáték. Kiindulási lehetőségek: tk. 195/1–4.	Az erkölcsi érzék fejlesztése: mindennapi konfliktusok megjelenítése drámajátékban.	Ismétlés: epika, regény, elbeszélő, elbeszélői nézőpont.	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
58.	Oda Buda! – Gárdonyi Géza: <i>Egri csillagok</i> (II. 21., részlet)	Ezen az órán érdemes a regény történelmi háttérét feltárni, amihez alapként szolgálhat a <i>Mit gondolnak mások?</i> szövege és az ahhoz kapcsolódó feladatok. Valamint: Betűk és ábrák.	A történelmi érzék fejlesztése: a magyarság történelmének, sokszínű kultúrájának megismerése.	Téma, történelmi háttér.	
59.	A rab oroszlán – Gárdonyi Géza: <i>Egri csillagok</i> (III. 5., részlet)	Az óra fő célja a kalandregény megismertetése a regényből vett részlettel. Célszerű a Várkonyi-film megfelelő részletének levetítése, és összehasonlítása a szövegrészlettel (megbeszélés vagy csoportmunka).	Törekvés a közvetlenül adódó jelentés árnyalására, általánosítására személyes tapasztalatok, más irodalmi és nem irodalmi, verbális, hangzó és képi szövegek bevonásával.	Ifjúsági regény, kalandregény.	
60.	Eger veszedelme – Gárdonyi Géza: <i>Egri csillagok</i> (IV. 4., részlet)	Ennek az órának is az erkölcsi érzék fejlesztése az elsődleges célja, éppen ezért itt is fontos a kérdést közelítenünk a tanulókhöz: megvitatás csoportban, illetve dramatizálás. Megfontolásra érdemes:	Az erkölcsi érzék fejlesztése. Beszédkészség fejlesztése: részvétel a tanulócsoporthoz folyó beszélgetésben, vitában.	Jelkép, szimbólum, szimbolikus gesztus. Memoriter: a várvédők esküje.	Memoriter: Dobó esküje https://www.youtube.com/watch?v=m8YBSE8hYsc

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		tk. 211/2–5.; mf. 76/5–6.			
61.	Holdfogyatkozás – Gárdonyi Géza: <i>Egri csillagok</i> (V. 16., részlet)	A regény értelmezése. Kulcskifejezés: bátorító üzenet. Fontos, hogy a tanulók kifejezhessék, számukra mit jelent a mű, és annak mi az üzenete az ő számukra. Alkalmazható feladatok: tk.: 214/1.; mf.: 83/7., 84/8.	Alapvető erkölcsi értékekkel való azonosulás (szerelem, hazaszeretet, hűség, helytállás), az emberi magatartások megítélése és értékelése. A házi olvasmányok korábban megismert megközelítési lehetőségeinek felidézése, alkalmazása.	Bátorító üzenet.	
62.	<i>Egri csillagok</i> – A regény a mozivászonon	Az óra célja, hogy az írott szöveget összevesse a mozgóképi megjelenítéssel. Módszer: rövid filmrészletek levetítése, a hozzájuk tartozó regényrészlet elolvasása, megbeszélés. Feladatok: mf. 94/8., 95/9.	Törekvés a közvetlenül adódó jelentés árnyalására, általánosítására személyes tapasztalatok, más irodalmi és nem irodalmi, verbális, hangzó és képi szövegek bevonásával.	Irodalmi mű filmes adaptációja.	
63.	Összefoglalás I.	A regényt sok szempontból megvizsgálták a tanulók. Ezen ismeretek rendszerezéséhez alkalmas feladatok a tankönyvből: 220/1., 6.,	A tanulási képesség fejlesztése: információk, adatok visszakeresése tanári irányítással. Szöveg értelmezése, egyszerű ok- okozati összefüggés felismerése;	A regényhez kapcsolódó ismeretek ismételése, elsősorban: történelmi regény, ifjúsági regény, kalandregény; téma,	<u>Eltérő tantervű</u> <u>követelmény:</u> Képes a mű cselekményének rövid összefoglalására, szereplők, helyszínek azonosítására. Segítséggel jellemezés készítésére. Képes

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		10.; a munkafüzetből: 88/6., 89/7., 90/9., 92/1–2., 93/5.	következtetések.	motívum.	könyvtárhasználatra, megadott szempontok alapján. Lényegkiemelésre, tartalom rövid visszaadására képes (esetleg tanári kérdések alapján). Olvasható, áttekinthető írásművek készítésére képes, megadott szempontok alapján. <u>Memoriter:</u> Dobó esküje
64.	Összefoglalás II. Szövegalkotás	Ajánlott feladatok a tankönyvből: 214/2., 219/1., 220/7.; a munkafüzetből: 91/12.	Kreativitás fejlesztése szövegalkotási gyakorlatokkal.		
65.	Témazáró dolgozat: Egri csillagok	Komplex dolgozat a tematikus egység alapján. Elsősorban szövegalkotási feladatokat tartalmazzon, kreatív fogalmazást a regény világából kiindulva.	Olvasás, az írott szöveg megértése; írás, szövegalkotás; irodalmi kultúra, az irodalmi művek értelmezése; az ítélőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése (rövid érvelő szöveg a tanultak alapján).	A regényhez kapcsolódó ismeretek ismételése, elsősorban: történelmi regény, ifjúsági regény, kalandregény; téma, motívum.	Fogalmazás írása elbeszélés leírással

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
66.	A témazáró dolgozat értékelése	A dolgozat javítása, értékelése. (A javító-értékelő óra más leckék feldolgozása után is sorra kerülhet.) Jó, ha a legjobb tanulói szövegeket felolvassuk.	Önkorrekciós készség fejlesztése.		
NOVELLÁK, REGÉNYRÉSZLETEK 3 óra					
67.	Békés Pál: Az ölomkatona	Ezt az órát szentelhetjük a szövegértésnek. Ehhez kapcsolódó feladatok a tankönyvből: 231/2–3., illetve a Mit gondolnak mások? szövegéhez kapcsolódók: 233/1–4.	Az írott szöveg megértése, néhány mondatos vélemény szóbeli és írásbeli megfogalmazása az olvasott szövegek szereplőinek cselekedeteiről, érzelmeiről, gondolatairól, a szövegekben megjelenő emberi helyzetekről.	Átirat, példázat.	Kimarad
68.	Nógrádi Gyerekrablás Palánk utcában Gábor: a	A bűnügyi történet nem ismeretlen a tanulók számára. Szervezhetünk „Nagy Krimi” játékot, amelynek során a tanulóknak kedvenc bűnügyi regényüket kell bemutatniuk. A játékot	Irodalmi kultúra: a magyar és a világirodalom néhány jelentős témája és formai hagyománya. Beszédkészség: olvasmányélmény tartalmának felidézése, elmondása.	Bűnügyi regény.	Kimarad

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		az előző órákon elő kell készíteni. A regényrészletet fel lehet adni otthoni feldolgozásra. Alkalmas feladatok a tankönyvből: 250/1., 4–5.			
69.	Várjatok, mindjárt jövök” – Brunella Gasperini: Mi és ők – Egy lány feljegyzései (részlet)	Az óra az empátia témájával foglalkozik. Szerepjátékok a szöveg alapján. Előkészület: a regényrészletet fel kell adni otthoni elolvasásra.	Az erkölcsi érzék fejlesztése: mindennapi konfliktusok megjelenítése drámajátékban.	Az empátia.	<u>Eltérő tanterv követelménye:</u> Vegyen részt ajánlott olvasmányok közös feldolgozásában. Sajátítsa el a lényegkiemelés, vázlatkészítés lépéseit. Figyelje meg, hogy a próbatételek hogyan alakítják a hős jellemét, magatartását. Kimarad
ÉV VÉGI ÖSSZEFOGLALÁS 3 óra					
70.	Hangos olvasás felmérése	Annak felmérése, hogy a tanulók hogyan olvasnak fel hangosan idegen (új) szöveget, mennyire	Olvasás, az írott szöveg megértése	Új szövegek hangos olvasásának stratégiája	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		tudják olvasásukkal közvetíteni a szöveg gondolati, érzelmi- hangulati tartalmát.			
71.	Ökoprojekt	3 hetes ökoprojekt feladatainak megoldása	Környezeti nevelés		
72.	Év végi ismétlés Az éves munka értékelése	Visszatekintés az év során olvasott irodalmi szemelvényekre, rendszerzésük, élményfelidézés. A tantervben előírt fogalmak rendszerzése. Történhet játékos formában. A közösen elvégzett munka értékelése.	Az olvasmányélmények felidezésével a motiváció fokozása, Tartalmi felidézés képességének fejlesztése A tanulási képesség fejlesztése: információk, adatok visszakeresése tanári irányítással. Saját vélemény megfogalmazása, megvédése érvekkel. Reflexiók és önértékelés képességének fejlesztése.	Lásd a tematikus egységek egyes részeinél.	

A FEJLESZTÉS MINIMUMKÖVE- TELMÉNYEI 6. ÉVFOLYAMON	Beszédművelés, szóbeli szövegek megértése és alkotása A tanuló eligazodik a mindennapi kommunikációs helyzetekben. Képes mások rövidebb szóbeli üzeneteit megérteni, összefoglalni. Alkalmazza a kérdés és a tudakozódás szóbeli formáit a közléshelyzetnek megfelelően. Írott szöveg megértése és alkotása A tanuló képes egy kb. 200 szavas írott (dokumentum és ismeretterjesztő) szöveg globális (átfogó) megértésére, a szövegből információk visszakeresésére. Össze tudja foglalni a szöveg tartalmát, önállóan (tematikus) vázlatot tud készíteni. Ismeri a szövegszerkesztés alapvető eljárásait. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről A tanuló ismeri a főbb beszélőszerveket. Felismeri egyéni közlésmódjának jellemzőit, megfelelő hangképzésre és helyes beszédlegzésre törekszik. Felismeri, és hatásuk néhány szavas értékelésével megnevezi a hangutánzó, a hangulatfestő, a többjelentésű, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat különböző szövegekben, törekszik ezek használatára a szóbeli és írásbeli fogalmazásokban. Felismeri és meg tudja nevezni a főbb szófajokat (ige, főnév, melléknév, számnév, főnévi igenév, személyes névmás). Íráskép és helyesírás Képes megnevezni a helyesírási alapelveket, saját munkáiban felismeri a főbb helyesírási alapelvek alkalmazásának eseteit, törekszik a tanult helyesírási szabályok alkalmazására. A tanulási képesség fejlesztése A tanuló képes az önálló tudásszerzés egyes lépéseinek elkülönítésére, szövegek kulcsszavainak azonosítására, vázlat, jegyzet felhasználására. El tud igazodni a tankönyvében, azt célirányosan használni tudja. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése A tanuló képes 5-6 mondatban a mindennapi élményeiről és olvasmányai hatásáról beszélni. Memoriterként tud kb. 2-4 lírai alkotást és egy elbeszélő költemény kb. 12 soros részletét. Az ítélőképesség, az erkölcsi, esztétikai és történeti érzék fejlesztése A tanuló képes a saját és a nem saját álláspont azonosítására, mások véleményének meghallgatására, megértésére. Alapvető érzelmeket, erkölcsi magatartásformákat azonosítani tud. Képes véleményének rövid, kulturált megfogalmazására.
---	---

Megjegyzés: A magyar irodalom és a magyar nyelv órák külön számozottak ugyan, de a készségfejlesztés (beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása, olvasás, szövegértés, írás, fogalmazás, helyesírás), a minimumkövetelményben megfogalmazottak mind a két területen egyformán hangsúlyosak és folyamatosan egyformán fejleszthetők.

**Kecskeméti Corvin Mátyás Általános Iskola
Kertvárosi Általános Iskolája
Magyar nyelv 6. osztály
Tanmenet**

**Átdolgozta és készítette: Kulcsár Marianna
2018/2019. tanév**

Bevezetés

„Nagy fába vágtuk fejszénket, midőn oly munkára vállalkoztunk, melynek földadata édes nyelvünk egész birodalmát bejárni.”
/Czuczor Gergely/

A tanmenet az EMMI 110/2012 (VI. 4.) Kormányrendelet (NAT 2012), az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 2. sz. melléklet Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára 2.2.01.1 magyar nyelv és irodalom (A) változatához a Kecskeméti Corvin Mátyás Általános Iskola Kertvárosi Általános Iskola helyi tanterve a Magyar nyelv és irodalom az általános iskolák 5–8. évfolyama számára alapján készült.

Alkalmazott taneszközök:

Antalné Szabó Ágnes– Raátz Judit: Magyar nyelv és kommunikáció 6. tankönyv (NT-11631)

Antalné Szabó Ágnes– Raátz Judit: Magyar nyelv és kommunikáció 6. munkafüzet (NT-11631/M)

Antalné Szabó Ágnes –Raátz Judit: Magyar nyelv és kommunikáció 6. feladatlapok (NT-11631/F)

<http://etananyag.ofi.hu/konyvek/magyar-nyelv-es-kommunikacio-6>

Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló számára Hámor Jánosné – Molnár Ágnes: Magyar nyelv az általános iskola 6. osztálya számára Nemzeti Tk. Budapest 2005 és a Hámor Jánosné – Molnár Ágnes: Magyar nyelv 6. Feladatlapok az ált. isk. 6. osztálya számára Nemzeti Tk. Budapest 2013 taneszközöket rendeltük. Ezek a tankönyvek nem kompatibilisek az érvényben lévő kerettantervvel, ezért csak gyakorlásra használjuk fel.

Felhasznált irodalom: Tanmenetjavaslat Magyar nyelv és kommunikáció 6. NT-11631 rugalmas tanmenet készítette szakmai munkaközösség OFI 2016

Heti óraszám: 2 Éves óraszám: 72

10%-os órakeret felhasználása: a témakörök több órában való feldolgozására, gyakorlására, öko projekt megvalósítására használjuk fel, amit a témaköröknél pirossal jelöltem.

Megjegyzések

A kerettantervben előírt, az adott évfolyam tananyagához kapcsolódó tantárgyi kulcsfogalmakat félkövér kiemeléssel jelöltem.

A tanmenetben a következő rövidítéseket használom Hf.=házi feladat, Tk.=tankönyv, Mf. = munkafüzet

A tankönyv leckéiben szereplő számozatlan feladatokat a könnyebb eligazodás kedvéért a tanmenetben a feladatok sorrendjének megfelelően beszámoltam és zárójelbe tettem pl.: (1.) f.

Témák	Új tananyag feldolgozása	Képességfejlesztés, összefoglalás, gyakorlás, ellenőrzés	Teljes óraszám 72 óra
Év eleji ismétlés	–	2	2
A szavak jelentése 5. osztályból áthozott anyag	4	4	7+1
I. fejezet (A kommunikáció nem nyelvi jelei; szófajok: az ige)	10	8	16+1
II. fejezet (Szövegalkotási tudnivalók; a szófajok: a főnév, a melléknév és a számnév)	10	8	16+2
III. fejezet (Szövegalkotási tudnivalók, a szófajok: a határozószók, a névmások és az igenevek)	9	8	16+1
IV. fejezet (A viszonyozók, a szóképzés; szövegalkotási tudnivalók)	6	2	8
ökoprojekt		1	1
Év végi ismétlés	–	1	1
összesen:	36	36	65+7

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
ÉV ELEJI ISMÉTLÉS 10 ÓRA					
1–2.	Év eleji ismételés	Az előző évfolyamon tanultak ismételése, rendszerezése a munkafüzet gyakorlatai segítségével.	Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Olvasás, az írott szöveg megértése Írás, szövegalkotás A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek A fenti képességek fejlesztése, elmélyítés, gyakorlás egyéni, páros és csoportmunkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 8. o., 9–10. o. 1–4., 6–8., 10–11. o. 1–2., 11. o. 1., 12. o. 1–4. f.). Hf.: Mf. 10. o. 5. f., 11. o. 2. f.	kommunikációelméleti alapismeretek, a helyesírás alapelvei és szabályai, a hangok, a szóelemek, az állandósult szókapcsolatok, a hangalak és a jelentés kapcsolata	
3.	A szavak jelentése / A hangalak és a jelentés kapcsolata	Ismeretbővítés, gyakorlás tk. 86. o. 89–90. o. mf.119 – 120. o. mf. 122/7. 123/8.	hangalak, jelentés, az egyjelentésű és a többjelentésű szavak	Kommunikációs gyakorlatok, szövegértés, szövegalkotás	5. osztályból elmaradt anyagrész pótlása.
4.	A hangalak és a jelentés kapcsolata	Ismeretbővítés, gyakorlás tk. 88. o. mf. 121. o. 122/4. 5.	a hangutánzó és a hangulatfestő szavak	Szövegalkotás, helyesírás	5. osztályból elmaradt anyagrész pótlása.

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
5.	A hangalak és a jelentés kapcsolata.	Ismeretbővítés, gyakorlás tk. 91–92. o. mf. 125/14.15..126/18. 126/19.	az azonos alakú és a hasonló alakú szavak	Szövegértés, nyelvhelyesség	5. osztályból elmaradt anyagrész pótlása.
6.	A hangalak és a jelentés kapcsolata	Ismeretbővítés, gyakorlás tk.94-95. o. mf. 127/23. 128/24. 26.	a rokon értelmű és az ellentétes jelentésű szavak	Szövegértés, szövegalkotás	5. osztályból elmaradt anyagrész pótlása.
7.	A szavak jelentése a szövegben	Gyakorlás mf. 129/1. 130/2. 131/5.	a tanult szócsoporthoz szerepe a szövegben	Szövegértés, szövegalkotás, kommunikációs gyakorlatok	5. osztályból elmaradt anyagrész pótlása.
8.	Összefoglalás	Rendszerezés, összefoglalás mf. 132-134. o. mf. 135/2 136/6.	a IV. témakör		5. osztályból elmaradt anyagrész pótlása.
9.	Helyesírás felmérése	Ellenőrzés	a IV. témakör		A helyesírás után rövid feladatsorral a téma elsajátításának ellenőrzése.
10.	Szövegértés felmérése		A szövegértés folyamatának megfigyelése, a szöveg megértésének követése.		Helyette 5. osztályból elmaradt anyagrész a szavak szerkezete
I. FEJEZET (A KOMMUNIKÁCIÓ NEM NYELVI JELEI; A SZÓFAJOK: AZ IGE) 17 ÓRA					
11.	A kommunikáció jelei	A kommunikáció nyelvi és nem nyelvi jeleinek elkülönítése a tanult ismeretanyagra támaszkodva. Annak tudatosítása, hogy a nem nyelvi jeleknek fontos szerep jut a kommunikációban.	Beszédalkésség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Mf. 13. o. 2. f. (Szép magyar beszéd verseny – helyes hangképzés, kiejtés, a szöveg tartalmához illeszkedő előadásmód stb.) Olvasás, az írott szöveg megértése Tk. 8. o. feladata	nyelvi jelek és nem nyelvi jelek	A kommunikációs témakör 3 órában kerül feldolgozásra, a fennmaradó órákban az 5. osztályban elmaradt szavak szerkezete témakör feldolgozása történik.

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 9. o. feladata (kommunikációs tényezők felsorolása), 1. f. (a tanultak elmélyítése) Az ítézőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történelmi érzék fejlesztése Mf. 13. o. 2. f. (versenyzők teljesítményének értékelése megadott szempontok segítségével zsűritagként) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 13. o. 1–2. f.). Hf.: Tk. 9. o. 2. f.		
12.	Nem nyelvi jelek a beszédben – a hangjelek, a tekintet, az arcjáték, a taglejtés testtartás, a térköz, az emblémák, a csend	A beszédet kísérő nem nyelvi jelek fajtáinak megismerése. Annak megértetése, hogy a beszédet kísérő nem nyelvi jelek fontosak a kommunikációban, árnyalhatják, erősíthetik, vagy éppen megmásíthatják a szóban elhangzottakat. A hanglejtés, a tekintet, az arcjáték, a taglejtés szerepe a szóbeli kommunikációban, példák helyes használatukra.	Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Tk. 10. o. feladata (szóbeli szöveg alkotása kép alapján) Tk. 14. o. (3.) f. (történet megfogalmazása képhez) Olvasás, az írott szöveg megértése Tk. 11. o. (1.) f. (szövegértelmezés), 13. o. (2.) f. (képpolvasás, képértelmezés) Tk. 16. o. (1.) f.	a hangjelek, a tekintet, az arcjáték, a taglejtés a testtartás, a térköz, az emblémák, a csend	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			(szövegértelmezés) Írás, szövegalkotás Tk. 13. o. feladata (történet írása képsorozathoz) A tanulási képesség fejlesztése Tk. 12. o. feladata (gyűjtőmunka, könyvtárhasználat) Tk. 16. o. (2.) f. (megfigyelés, következtetések levonása) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 14. o. (1.) f. (példák a kézzel kifejezett gesztusokra) Tk. 15. o. (1.) f. (a térköz fogalmának értelmezése példa segítségével) Tk. 15 o. (3.) f. (az emblémáról tanultak alkalmazása) Tk. 16. o. 1–2. f. Az ítélőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése Tk. 14. o. (2.) f. (önálló vélemény, indoklás) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 14–16. o. 1–4., 6–8. f.).		

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			Hf.: Mf. 16. o. 10. f. Tantárgyi koncentráció természetismeret (az érzékszervek szerepe), dráma (kommunikációs kapcsolatteremtés, szituációk, helyzetgyakorlatok)		
13.	Nem nyelvi jelek a beszédben – kommunikációs gyakorlatok	Képességfejlesztés A beszédet kísérő nem nyelvi jelekről tanultak alkalmazása. A munkafüzet vonatkozó gyakorlatainak megoldása, jelenetek előadása párban és csoportmunkában.	Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása a témának és a kommunikációs szándéknak megfelelő összefüggő, érthető beszédre való törekvés Olvasás, az írott szöveg megértése a feladatutasítások elolvasása, értelmezése A tanulási képesség fejlesztése a tanult ismeretek alkalmazása a gyakorlatban Az ítézőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése a párok, csoportok által előadott jelenetek értékelése, vélemény, kritika megfogalmazása a feladatutasításnak megfelelően Mf. 14. o. 5. f. (jelenetek írása, előadása páros munkában) Mf. 16. o. 9. f. (kommunikáció)	a beszédet kísérő nem nyelvi jelekről tanultak alkalmazása	<u>Eltérő tantervű követelmény:</u> A kommunikációs folyamat alapvető tényezőinek tudatosítása, segítséggel történő gyakorlása.

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			gesztusok segítségével) Mf. 17. o. 13. f. (jelenetek írása, előadása a rajzokhoz) Mf. 17. o. 14. f. (tanácsadás) Tantárgyi koncentráció természetismeret (az érzékszervek szerepe) dráma és tánc (kommunikációs kapcsolatteremtés, szituációk, helyzetgyakorlatok)		
14.	A szöveg képe	Az írott szöveget kísérő nem nyelvi jelek fajtáinak megismerése. Annak megértetése, hogy a szöveg képe fontos az írásbeli kommunikációban, a szöveg tartalmát árnyalhatja, a feladó szándékát erősítheti, vagy éppen gyengítheti a szöveg megjelenése. Az írásbeli kommunikációban használt nem nyelvi jelek szerepének tudatosítása, példák helyes használatukra.	Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Tk. 19. o. feladata (önálló vélemény kifejtése a tankönyvben közölt plakáttal kapcsolatban) Olvasás, az írott szöveg megértése az ismeretközlő szöveg olvasása Írás, szövegalkotás A tanulási képesség fejlesztése Tk. 20. o. 1. f. (a nem nyelvi jelekről tanultak rendszerzése) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 17. o. feladata (nem nyelvi jelek felismerése a szövegben) Tk. 20. o. (1.) f. (nem nyelvi jelek felismerése, szerepe, használatuk értékelése egy	szövegkép, a szöveget kísérő nem nyelvi jelek (tagolás, a margó, a sor- és szótávolság, a betűtípus, a színek, a javítások)	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			magazin oldalán) Tk. 20. o. (2.) f. (az írás és a beszéd összehasonlítása a nem nyelvi jelek használata szempontjából) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni, páros és csoportmunkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével. Mf. 20–22. o. 1–8. f. Hf.: Tk. 20. o. 2. f. (a tanultak alkalmazása – felkészülés, anyaggyűjtés plakát készítéséhez környezetvédelem témában → a plakát kidolgozása páros munkában a következő órán történik vagy felkészülés, anyaggyűjtés újság tervezéséhez, készítéséhez környezetvédelem témában → a kidolgozás csoportmunkában a következő órán történik) Tantárgyi koncentráció vizuális kultúra (szöveg és kép összefüggései, a szöveg képe)		

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
15.	A szöveget kísérő nem nyelvi jelek – plakát, újság készítése Mit tanultunk a nem nyelvi jelekről?	Képességfejlesztés A szöveget kísérő nem nyelvi jelekről tanultak alkalmazása. Plakát tervezése, készítés páros munkában és újság tervezése, készítése 4-5 fős csoportban a tanultak gyakorlatban történő alkalmazásával. Egymás munkáinak értékelése. Gyakorlás	Írás, szövegalkotás a kommunikációs szándéknak megfelelő szöveg alkotása A tanulási képesség fejlesztése a tanult ismeretek alkalmazása a gyakorlatban Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek a szavak helyes leírása Az ítézőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése a párok, csoportok által készített munkák értékelése, vélemény, kritika megfogalmazása Plakátkészítés a gyűjtött anyag felhasználásával páros munkában. Az újság megtervezése, két mintaoldal elkészítése csoportmunkában a gyűjtött anyag felhasználásával. Tantárgyi koncentráció vizuális kultúra (szöveg és kép összefüggései, a szöveg képe)	a szöveget kísérő nem nyelvi jelekről tanultak alkalmazása	Differenciálás: Választhatnak a témák közül.: A kulturált nyelvi viselkedés - A véleménynyilvánítás szabályai - Hogyan mondjuk el, ha valamivel nem értünk egyet, - Hogyan vitázzunk kulturáltan? - Mit jelent a nyelvi agresszió? Miért kerülendő? Nyelvi agresszió a diákok között: kiközösítés, zaklatás, trágárság, nyelvi durvaság, káromkodás Kimaradt: az 5.-es tananyag pótlása hosszabb időt vett igénybe.
16.	A tanulás tanulása	Képességfejlesztés Az ismeretközlő, tankönyvi szöveg jellemzőinek, tanulást segítő megoldásainak megfigyelése. Az írott szöveget kísérő nem nyelvi jelek	Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Tk. 21. o. (1.) f. (egy konkrét tankönyvi lecke felépítésének elmesélése)	a tankönyvi szöveget kísérő nem nyelvi jelek	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		felismerése, megnevezése konkrét mintaoldalak segítségével.	Olvasás, az írott szöveg megértése A tanulási képesség fejlesztése a tankönyvből való tanulást segítő megoldások tudatosítása Tk. 22. o. 1. f. (a tankönyvi szöveg tanulását támogató nem nyelvi jelek Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 21. o. (2.) f. (a szöveget kísérő nem nyelv jelek felismerése konkrét tankönyvi leckében) Tk. 22. o. (a szöveget kísérő nem nyelv jelekről tanultak felelevenítése, kiegészítése saját tapasztalatokkal) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 25–26. o. 1–4. f.). Hf.: Tk. 22. o. 2. f. Tantárgyi koncentráció azon tantárgyak, amelynél az ismeretanyag elsajátítása részben ismeretközlő szöveg		

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			feldolgozásával történik		
17.	A szófajok Az alapszófajok	A szavak lehetséges osztályozásának bemutatása, a szavak osztályozása szófaj szerint. Annak tudatosítása, hogy milyen szempontok alapján alakultak ki a szófaji kategóriák, milyen szempontok alapján sorolható be egy szó adott szófaji csoportba. A szempontok ismertetése példákon keresztül: a szavak jelentése, alaki sajátosságai, mondatban betöltött szerepük, szövegben betöltött szerepük. Az alapszófajok közé tartozó szófaji csoportok, az alapszófajok tulajdonságainak, sajátosságainak megértetése példákon keresztül.	Olvasás, az írott szöveg megértése tankönyvi szöveg, rendszerző táblázat olvasása, értelmezése Tk. 25. o. feladata (idézet értelmezése) Írás, szövegalkotás Tk. 24. o. 4. f. (mondatalkotás) A tanulási képesség fejlesztése Tk. 23. o. feladata (tudáselőhívás a pókhálóábra segítségével) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 24. o. feladata (az új ismeretek rögzítése) Tk. 24. o. 1–3. f. (az új ismeretek, rögzítése, elmélyítése) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 27–29. o. 1–5. f.). Hf.: 29. o. 6. f.	a szófajok rendszere szófaj, alapszófajok (ige, főnév, melléknév, számnév, határozószók, névmások, igenevek), viszonyítók, mondatok	Véleményformálás: Melyik szófajból van a legtöbb, melyik a legfontosabb?

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
18.	Az ige – az ige jelentése	Az alapszófajok egyikének, az ige tulajdonságainak bemutatása az alsó tagozaton tanult ismeretek előhívásával, az ismeretek kiegészítésével, bővítésével példákon keresztül. Az ige fajtái jelentésük szerint, a cselekvést, történést, létezést jelentő igék megkülönböztetése példákon keresztül. Az igező és a -gat/-get képző jelentésmódosító szerepének megértetése, példák a folyamatosságra, befejezettségre, valaminek a kezdetére; gyakoriságra, pillanatnyiségre, ismétlődésre.	Olvasás, az írott szöveg megértése irodalmi szöveg olvasása, az ismeretközlő szöveg olvasása, értelmezése Írás, szövegalkotás Tk. 27. o. (2.) f. (mondatalkotás) A tanulási képesség fejlesztése Tk. 26. o. (1.) f. (tudásmozgósítás, az ígéről tanultak előhívása) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 26. o. (2.), 27. o. (1.) f. (az ígéről tanultak alkalmazása) Hf.: Mf. 30. o. 1. f.	az ige , az ige jelentése, az igező és a -gat/-get képző jelentésmódosító szerepe	
19.	Az ige fajtái	Az ige fajtáinak megismerése a cselekvő alany szempontjából és a cselekvés irányultsága szerint. Példák a cselekvő, műveltető, szenvedő és visszaható igékre. A tárgyas és tárgyatlan igék megkülönböztetése példák segítségével. Differenciálás, mélyítés, dúsítás Tk. 29. o. Tudod-e? (nyelvtörténeti érdekesség: az elbeszélt múlt idő)	Olvasás, az írott szöveg megértése az ismeretközlő szöveg olvasása, értelmezése A tanulási képesség fejlesztése rendszerző táblázat értelmezése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 28. o. feladata (példák írása a tanult igeajtókra) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet	a cselekvő, a műveltető, a szenvedő, a visszaható igék; a tárgyas és a tárgyatlan igék	Kimarad – 8. osztályban a képzők tanításánál tanuljuk

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 31–33. o. 2–7, 9–11. f.). Hf.: Mf. 32. o. 8. f.		
20.	Az ige alakja – igedők és igemódok	Annak tudatosítása, hogy mire utal az igealak: az ige lehet tőszó és képzett szó, az igealak kifejezheti a cselekvő számát, személyt, valamint a cselekvés idejét, módját. Az ige fenti sajátosságainak vizsgálata példák elemzésén keresztül az előzetes ismeretek előhívásával. Az igedő és az igemód kifejezése.	Olvasás, az írott szöveg megértése az ismeretközlő szöveg olvasása, értelmezése A tanulási képesség fejlesztése az előzetes tudás mozgósítása, lényegkiemelés Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek az ismeretanyag rögzítése példák megfigyelésével A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 34–35. o. 15. f.). Hf.: Mf. 34. o. 14. f.	igedők (jelen, múlt, jövő), igemódok (kijelentő, feltételes, felszólító)	
21.	Az igeragozás	Az igeragozás szabályainak tudatosítása kijelentő, felszólító és feltételes módban. Az általános és a határozott igeragozás megkülönböztetése példákon keresztül.	Olvasás, az írott szöveg megértése az ismeretközlő szöveg olvasása, értelmezése, a rendszerző táblázatok áttekintése Írás, szövegalkotás a házi feladat feladata A tanulási képesség	az általános és határozott ragozás, a kijelentő módú igelakok, a felszólító és feltételes módú igealakok	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			fejlesztése az előzetes tudás mozgósítása, lényegkiemelés Tk. 33. o. 4. f. (gyűjtőmunka) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 30. o. feladata (a kétféle ragozás összevetése, a kétféle ragozás jellemzőinek rögzítése) Tk. 31–32. o. feladatai (az ismeretek rögzítése) Tk. 33. o. 1–3. f. (a tanultak rendszerzése) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 35– 41. o. 16–35. f.). Hf.: Tk. 33. o. feladata (történet írása képről igék felhasználásával)		
22.	Az ige helyesírása, helyes használata	Az igék helyesírásával kapcsolatos tudnivalók előhívása, bővítése. Az -s, -sz, -d, -z és -d végű igék helyesírása kijelentő és felszólító módban. A tankönyvben szereplő példák megfigyelése. Differenciálás, mélyítés, dúsítás	Olvasás, az írott szöveg megértése az ismeretközlő szöveg és a rendszerező táblázat olvasása, értelmezése A tanulási képesség fejlesztése az előzetes tudás mozgósítása, rendszerzés Anyanyelvi kultúra,	az ige helyesírása az ige helyes használata	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		Tk. 35. o. Tudod-e? (az ikes igék és használatuk)	anyanyelvi ismeretek Tk. 35. o. (az ismeretek rögzítése) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 42–46. o. 36–39., 41–44. f.). Hf.: Mf. 44. o. 40. f.		
23-24.	Mit tanultunk az ígéről? Gyakorlás	Gyakorlás Az ígéről tanultak alkalmazása a munkafüzet gyakorlatainak megoldásával.	Olvasás, az írott szöveg megértése Írás, szövegalkotás A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek A tanultak alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni, páros és csoportmunkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 46–47. o. 1–4. f.). Hf.: Mf. 47. o. 4. b) f.	az ige jellemzői és használata	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
25.	Összefoglalás	A tanultak rendszerezése a tankönyv összefoglaló feladatai és a munkafüzet vonatkozó feladatanyaga segítségével.	Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Olvasás, az írott szöveg megértése Írás, szövegalkotás A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 35. o. összefoglaló kérdései Mf. 48–50. o. 1–7. f.	az I. fejezet anyaga tantárgyi kulcsfogalmak: nem nyelvi jelek, arcjáték, taglejtés, testtartás, térköz, emblémák, szövegkép, a szöveget kísérő nem nyelvi jelek, margó, sor- és szótávolság, betűtípus, szófaj, alapszófaj, ige	<u>Eltérő tanterv követelménye:</u> Legyen képes az igék felismerésére, az igeidők megnevezésére.
26.	Témazáró	A tanult ismeretanyag alkalmazása, a szövegértési képességek mérése például az 1/A és az 1/B feladatlapok segítségével.	Olvasás, az írott szöveg megértése Írás, szövegalkotás A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek		
27.	Dolgozatjavítás	A dolgozatok megbeszélése közösen. A hiányosságok, általános hibák megbeszélése.	Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek		

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
II. FEJEZET (SZÖVEGALKOTÁSI TUDNIVALÓK; A SZÓFAJOK: A FŐNÉV, A MELLÉKNÉV ÉS A SZÁMNÉV) 18 ÓRA					
28.	Az internetes szövegek, szövegalkotás az interneten	Az internetes szövegek jellemzőinek, az internetes és papíralapú szövegek különbségeinek megfigyelése példákon keresztül. Az internethasználat, az interneten történő olvasás, információszerzés „szabályainak” tudatosítása. Annak megértetése, hogy az interneten történő olvasás más olvasói magatartást kíván, fontos a gyorsolvasás/ válogatás. Az információszerzés a szövegek egymáshoz való viszonya (hipertext) miatt egyszerűbbnek tűnhet, ugyanakkor könnyen felesleges, a keresett témához már kevésbé kapcsolódó információkhoz juthatunk. Az internetes szövegfajták jellemzőinek bemutatása. A szövegfajták funkciója a mindennapi kommunikációban. Az interneten keresztül történő kommunikáció szabályai, etikettje. Annak tudatosítása, hogy a kapcsolatteremtés, annak fenntartása egyszerűnek tűnhet, ugyanakkor sok felesleges,	Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Tk. 38. o. feladat (rövid, tömör összefüggő szöveg alkotása a tanulmányozott honlapról szerzett információk felhasználásával) Olvasás, az írott szöveg megértése Tk. 36–37. o. feladatai (internetes szövegek olvasása, értelmezése) A tanulási képesség fejlesztése Tk. 36. o. feladata (gyűjtőmunka grafikai szervező használatával), lényegkiemelés Tk. 39. o. (1.) f. (előzetes ismeretek mozgósítása) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 37. o. (3.) f. (a szöveget kísérő nem nyelvi jelekről tanultak alkalmazása) Tk. 39. o. (2.) f. (a papíralapú és elektronikus levél összehasonlítása, az azonosságok és különbségek megfogalmazása)	az internetes szövegek jellemzői, gyorsolvasás, hipertext, az e-mail (ímél), a komment, a kommentálás szabályai	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		kéretlen üzenet is érkezhet a címzettekhez. Fontos a szűrés, szelektálás. Fontos tisztában lenni azzal, hogy az internetes műfajok sajátosságaiból adódóan az írott kommunikáció gyors, „arc nélküli”, ugyanakkor semmi sem marad rejtve, így közzététel előtt végig kell gondolni, mit és hogyan írunk le.	Tk. 40. o. 1–2. f. (a tanultak elmélyítése) Az ítélőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése Tk. 38. o. 3. f. (önálló vélemény megfogalmazása a leckében szereplő honlapok helyesírásáról, vélemények megbeszélése, ütköztetése) Tk. 40. o. 3. f. (az internethasználat etikettje) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás csoportmunkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 51–52. o. 1–3., 53–54. o. 1., 3. f.). Hf.: Tk. 38. o. 4. f. (kedvenc honlap bemutatása írásban) Tantárgyi koncentráció informatika (internetes kapcsolattartó műfajok; adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés; internetes források adatainak megkeresése, csoportosítása)		

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
29.	Internetes szövegtípusok – szövegalkotási gyakorlatok	Képességfejlesztés E-mail és komment írása megadott témában a tanult ismeretek alkalmazásával. Egymás munkáinak értékelése, javítása.	Olvasás, az írott szöveg megértése a feladatutasítások elolvasása, értelmezése Írás, szövegalkotás szövegalkotás a témának és a műfaj sajátosságainak megfelelően A tanulási képesség fejlesztése az tanultak alkalmazása a gyakorlatban Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek helyesírási ismeretek alkalmazása, a szavak helyes leírása Az ítélőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése az írásművek véleményezése, értékelése, kritika megfogalmazása Tk. 40. o. feladata, Mf. 55. o. 4. f. (komment írása) Mf. 54. o. 2. f. (18. századi levél átírása e-mailként) Tantárgyi koncentráció informatika (internetes kapcsolattartó műfajok)	szövegalkotás internetes műfajokban	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
30.	A főnév	Az alapszófajok egyikének, a főnév tulajdonságainak bemutatása az alsó tagozaton tanult ismeretek előhívásával, az ismeretek kiegészítésével, bővítésével példákon keresztül. A főnév fajtáinak megkülönböztetése: a köznév és a tulajdonnév jellemzői. Differenciálás, mélyítés, dústítás Tk. 42. o. Tudod-e? (a köznevek csoportjai) Mf. 57. o. 4. f.	Beszédalkésség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása rövid, tömör, érthető, a témához kapcsolódó beszéde való törekvés érveléskor Olvasás, az írott szöveg megértése az irodalmi és az ismeretközlő szöveg olvasása, értelmezése A tanulási képesség fejlesztése Tk. 40. o. (1.) f. (előzetes ismeretek mozgósítása) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 40. o. (2.) f. (főnévhasználat az érvek megfogalmazásakor) Irodalmi kultúra, az irodalmi művek értelmezése a szemléltető monda feldolgozása Az ítéőlképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése érvek és ellenérvek megfogalmazás a közölt monda igazságtartalmával kapcsolatban A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet	a főnév jelentése, fajtái: a köznév és a tulajdonnév	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 56–57. o. 1–2. f.). Hf.: Mf. 57. o. 3. f.		
31.	A tulajdonnevek fajtái	A tulajdonnevek csoportosítása, a tulajdonnevek a fajtáinak megnevezése. Annak tudatosítása, hogy mely élőlénynek, dolognak, tárgynak van saját, megkülönböztető neve. A tulajdonnevek helyesírásának megfigyelése a közölt példákon keresztül, következtetések levonása, megfogalmazása. Differenciálás, mélyítés, dúsítás Tk. 44. o. Tudod-e? (Hogyan alakultak ki a személynevek?) Mf. 63. o. 17., 18., 64–65. o. 22., 23. f.	Olvasás, az írott szöveg megértése az ismeretközlő szöveg olvasása, értelmezése Írás, szövegalkotás Tk. 44. o. feladata (márkanév adása) A tanulási képesség fejlesztése Tk. 43. o. feladata (gyűjtőmunka) lényegkiemelés, vázlatkészítés az ismeretközlő szöveg feldolgozásakor Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 43. o. feladata (a bolygónevek helyesírásának meghatározása a példák alapján) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai	a tulajdonnevek fajtái	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			segítségével (Mf. 59–63. o. 9–14., 16. f.). Hf.: Mf. 62. o. 15. f.		
32.	A főnevek alakjai	A főnevek szerkezetének, alaki tulajdonságainak megfigyelése példákon keresztül. A tőszók és képezett szavak, az egyszerű és összetett szavak. A főnévhez járuló jelek és ragok. A főnevek képzése. A főnév szövegbeli szerepének meghatározása. Differenciálás, mélyítés, dúsítás Tk. 46–47. o. Tudod-e? (több szófajú szavak)	Olvasás, az írott szöveg megértése az ismeretközlő szöveg példaanyagának értelmezése Írás, szövegalkotás Tk. 40. o. feladata (jellemzés írása kép és szöveg alapján) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 45. o. feladata (az új ismeretek alkalmazása, határozóragos főnevek keresése a 41. o. példaszövegében) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 66–67. o. 26–28., 30. f.). Hf.: Mf. 66. o. 29. f.	a főnév toldalékolása	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
33.	A tulajdonnevek helyesírása és toldalékolása	Helyesírási tudnivalók a tulajdonnevek írásáról. A kis és nagy kezdőbetűvel írandó elnevezések, nevek elkülönítése. Annak tudatosítása, hogy nem minden név, elnevezés tulajdonnév. A tulajdonnevek todalékolási szabályainak megértése példákon keresztül.	Olvasás, az írott szöveg megértése a példaszöveg elolvasása, kiemelt szavak írásának megfigyelése Írás, szövegalkotás a helyesírási ismeretek alkalmazása szövegalkotásnál Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 48. o. feladata (tulajdonnevek és köznevek gyűjtése képhez kapcsolódóan) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 67–69. o. 31–36. f., 69–70. o. 38–41.f) Hf.: Mf. 69. o. 37. f. Tantárgyi koncentráció történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; idegen nyelvek; vizuális kultúra; természetismeret; informatika (a tantárgyra jellemző tulajdonnevek, helyesírása)	az ünnepek, a személynevek, az intézménynevek, a címek, a díjnevek és a csillagnevek helyesírása, a tulajdonnevek todalékos alakjainak helyes leírása	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
34.	A földrajzi nevek helyesírása	Tudnivalók a földrajzi nevek helyesírásáról. A földrajzi nevek csoportosítása helyesírás szempontjából. Az egyes csoportokba tartozó földrajzi nevek helyesírásának megfigyelése példákon keresztül. Differenciálás, mélyítés, dúsítás Tk. 51. o. Tudod-e? (a különírás az értelmező domborzati utótag és a birtokos szerkezet esetében)	Olvasás, az írott szöveg megértése példaszöveg, ismeretközlő szöveg, térkép olvasása, értelmezése A tanulási képesség fejlesztése Tk. 49. o. feladata (gyűjtőmunka atlasz segítségével) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 50. o. (1.) f. (a tanult ismeretek elmélyítése, földrajzi nevek csoportosítása) Tk. 50. o. (2.) f. (előtaggal bővített földrajzi nevek gyűjtése, következtetések megfogalmazása) Tk. 51. o. 1–4. f. (a tanult ismeretek rögzítése, elmélyítése) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, gyakorlás egyéni munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 71–72. o. 43–46. f.). Hf.: Mf. 72. o. 47. f. Tantárgyi koncentráció történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; idegen nyelvek; vizuális kultúra;	a földrajzi nevek helyesírása	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			természetismeret; informatika (a tantárgyra jellemző földrajzi nevek helyesírása)		
35.	A földrajzi nevek -i képzős alakjai	Tudnivalók a földrajzi nevek -i képzős alakjainak helyesírásáról. A kis és a nagy kezdőbetűvel írt csoportok elkülönítése, szabály megfogalmazása a példák alapján.	Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása a hallott szöveg értése (tollbamondás: Mf. 70. o. 42. f. szövege) Olvasás, az írott szöveg megértése az ismeretközlő szöveg és a magyarázó, endszerző ábra olvasása, értelmezése Írás, szövegalkotás a hallott szöveg helyes leírása Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 53. o. 1–2. f. (az ismeretek rögzítése, elmélyítése) Tk. 53. o. 3. f. (az ismeretek alkalmazása) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, gyakorlás egyéni munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 72–73. o. 48– 49., 51. f.). Hf.: Mf. 73. o. 51. o.	a földrajzi nevekből képezett melléknevek helyesírása	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
36.	Mit tanultunk a főnevekről? Gyakorlás	Gyakorlás A főnevekről tanult ismeretek alkalmazása, gyakorlása a munkafüzet vonatkozó feladatainak megoldásával.	Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Olvasás, az írott szöveg megértése A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek A tanultak alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és csoportmunkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 73–76. o. 1–5. f.) Hf.: Mf. 76. o. 6. f.	a főnév jellemzői és használata	<u>Eltérő tanterv követelménye:</u> Legyen képes a főnév felismerésére, köznév és tulajdonnév megkülönböztetésére, helyesírásuk elsajátítására.
37.	A tanulás tanulása	Képességfejlesztés A memorizálás tanulása egyéni páros és csoportmunkában a tankönyv és a munkafüzet gyakorlatai segítségével.	A tanulási képesség fejlesztése Tk.: 54–55. o. feladatai Mf. 77–78. o. 1–4. feladat Hf.: Mf. 78. o. 5. f. Tantárgyi koncentráció azon tantárgyak, amelyeknél szükség van bizonyos ismeretek, tartalmak memorizálására	a memorizálás	A főnévről tanultak gyakorlásával.
38.	A melléknév	Az alapszófajok egyikének, a melléknév tulajdonságainak bemutatása az alsó tagozaton tanult ismeretek előhívásával, az ismeretek kiegészítésével, bővítésével példákon keresztül.	Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása a hallott szöveg értése (tollbamondás: Tk. 56. o. példaszövege)	a melléknév , a melléknév todalékolása	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		A melléknevek szerkezetének, alaki tulajdonságainak megfigyelése példákon keresztül (tőszók, képezett szavak, egyszerű és összetett szavak). A melléknévhez járuló jelek és ragok. A melléknevek képzése. A melléknév szövegbeli szerepének meghatározása, különös tekintettel a szövegalkotásra. Differenciálás, mélyítés, dúsítás Tk. 57. o. Tudod-e? (példák kivételes alakokra)	Tk. 56. o. (2.). f. (jellemzés készítése szóban a plakát és a szöveg alapján) Olvasás, az írott szöveg megértése a példaszöveg olvasása, értelmezése, a regényrészlet olvasása Írás, szövegalkotás a halott szöveg helyes leírása A tanulási képesség fejlesztése Tk. 56. o. (1.) f. (előzetes tudás előhívása, rendszerezés fürtábrával) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 58. o. feladata (melléknevek felismerése, kigyűjtése a regényrészletből) Tk. 58. o. 1–2. f. (a tanultak rögzítése, elmélyítése) a melléknévről tanult ismeretek alkalmazása A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 80–83. o. 1–6., 8–9., 11–12. f.). Hf.: 81. o. 7. f., 82. o. 10. f.		

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
39.	Mit tanultunk a melléknévekről? Gyakorlás	Gyakorlás A melléknévekről tanult ismeretek alkalmazása, gyakorlása a munkafüzet vonatkozó feladatainak megoldásával.	Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Olvasás, az írott szöveg megértése A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek A tanultak alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 83–84. o. 1–5. f.) Hf.: 84. o. 6. f.	a melléknév jellemzői és használata	<u>Eltérő tanterv követelménye:</u> Legyen képes a melléknév felismerésére, fokozására.
40.	A számnév	Az alapszófajok egyikének, a számnév tulajdonságainak megfigyelése példákon keresztül. A számnév fajtái, jellemzőik. A számnevek szerkezetének, alaki tulajdonságainak megfigyelése példákon keresztül. A tőszók és képezett szavak, az egyszerű és összetett szavak. A számnév képzője, a számnévhez járuló jelek és ragok megismerése. A számnév szövegbeli szerepének meghatározása.	Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Tk. 59. o. feladata (szöveg és kép kapcsolatának megfogalmazása szóban) Olvasás, az írott szöveg megértése a példaszöveg és az ismeretközlő szöveg olvasása, értelmezése Írás, szövegalkotás Tk. 60. o. (2.) f. (szövegszerkesztő-program használata) A tanulási képesség fejlesztése	a számnév fajtái, képzésük, toldalékolásuk és helyesírásuk	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			lényegkiemelés Tk. 60. o. (1.) f. (gyűjtőmunka, könyvtárhasználat) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 61. o. 1–3. f. (a tanultak rögzítése, elmélyítése) A tanultak alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és csoportmunkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 85– 87. o. 1–4. f.) Hf.: 86. o. 5. f.		
41.	A számnevek helyesírása	Tudnivalók a számnevek helyesírásáról. A tőszámnevek és sorszámnevek helyesírása, a számnevek írása betűvel.	Írás, szövegalkotás helyesírási ismeretek alkalmazása szövegalkotáskor Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek helyesírási ismeretek A tanultak alkalmazása, gyakorlás egyéni munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 87. o. 6–9. f.).	számnevek helyesírása	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
42.	Mit tanultunk a számnevekről? Gyakorlás	Gyakorlás A számnevekről tanult ismeretek alkalmazása, gyakorlása a munkafüzet vonatkozó feladatainak megoldásával.	Olvasás, az írott szöveg megértése A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek A tanultak alkalmazása, gyakorlás egyéni munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 87–89. o. 1–4. f.).	a számnév jellemzői és használata	<u>Eltérő tanterv követelménye:</u> Legyen képes a számnév felismerésére.
43.	Összefoglalás	A tanultak rendszerezése a tankönyv összefoglaló feladatai és a munkafüzet vonatkozó feladatanyaga segítségével.	Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Olvasás, az írott szöveg megértése Írás, szövegalkotás A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 61. o. összefoglaló kérdései Mf. 90–93. o. 1–10. f.	a II. fejezet anyaga tantárgyi kulcsfogalmak: e-mail, főnév, melléknév, számnév	
44.	Témazáró	A tanult ismeretanyag alkalmazása, a szövegértési, szövegalkotási képességek mérése például a 2/A és a 2/B feladatlapon segítségével.	Olvasás, az írott szöveg megértése Írás, szövegalkotás A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek		

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
45.	Dolgozatjavítás	A dolgozatok megbeszélése közös. A hiányosságok, általános hibák megbeszélése. Egy-egy jól sikerült szöveg felolvasása, megbeszélése.	Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek		
III. FEJEZET (SZÖVEGALKOTÁSI TUDNIVALÓK, SZÓFAJOK: A HATÁROZÓSZÓK, A NÉVMÁSOK ÉS AZ IGENEVEK) 17 ÓRA					
46.	Fogalmazási kalauz – a jellemzés	A jellemzés sajátosságainak közös megbeszélése. Példák a jellemezésre.	Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Tk. 62. o. feladata (Petőfi jellemezése a kép és a szöveg alapján) Olvasás, az írott szöveg megértése a példaszöveg és az ismeretközlő elolvasása, értelmezése Írás, szövegalkotás Tk. 63. o. feladata (jellemzőkép készítése) A tanulási képesség fejlesztése lényegkiemelés Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek tudnivalók a jellemzésről A tanultak alkalmazása, képességfejlesztés, egyéni és páros munkában a munkafüzet	a jellemzés	Irodalom tananyaggal összekapcsolva.

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 94–96. o. 1–5. f.). Hf.: 96. o. 6. f. 1–5. pontja (felkészülés, gyűjtőmunka a következő órán írandó jellemzéshez)		
47.	Szövegalkotási gyakorlat –jellemezés készítése	Képességfejlesztés Jellemezés készítése a tanult ismeretek alkalmazásával megadott témában a munkafüzet vonatkozó feladata segítségével. Az elkészült jellemzések felolvasása, értékelése.	Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása a elkészült írásművek felolvasása érthetően, kifejezően megfelelő hangsúlyozással és hangerő alkalmazásával Olvasás, az írott szöveg megértése a feladatutasítás elolvasása, értelmezése Írás, szövegalkotás szövegalkotás a témának és a jellemzésről tanultaknak megfelelően A tanulási képesség fejlesztése lényegkiemelés Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek nyelvhelyesség, helyesírás Az ítélőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése az írásművek véleményezése,		

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			értékelése, kritika megfogalmazása Mf. 96. o. 6. f. (a házi feladatként otthon készített anyagok segítségével jellemzés készítése egy családtagról a tanórán a feladat 6–9. pontjai alapján).		
48.	A határozószó	Az alapszófajok egyikének, a határozószó tulajdonságainak megfigyelése példákon keresztül. A határozószó fajtái, jellemzőik. A határozószók szerkezetének, alaki tulajdonságainak megfigyelése példákon keresztül. Az egyszerű és összetett szavak. A határozószó toldalékolhatósága, szövegbeli szerepének meghatározása.	Olvasás, az írott szöveg megértése a példaszöveg olvasása, az ismeretközlő szöveg olvasása, feldolgozása vázlat segítségével Írás, szövegalkotás Tk. 65. o. feladata (történet írása a kép alapján határozószók szerepeltetésével) A tanulási képesség fejlesztése lényegkiemelés, vázlatkészítés Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 65. o. 1–3. f (a tanultak rögzítése, elmélyítése) A tanultak alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és csoportmunkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 97– 99. o. 1–7., 9. f.). Hf.: 99. o. 8. f.	a határozószó jellemzői	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
49.	Mit tanultunk a határozószókról? Gyakorlás	Gyakorlás A határozószókról tanult ismeretek alkalmazása, gyakorlása a munkafüzet vonatkozó feladatainak megoldásával.	Olvasás, az írott szöveg megértése A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek A tanultak alkalmazása, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 99–100. o. 1–5. f.). Hf.: Mf. 100. o. 6.f	a határozószók használata	
50.	A névmások	Az alapszófajok egyikének, a névmás tulajdonságainak megfigyelése példákon keresztül. A névmások fajtáinak megismerése, főbb jellemzőik számbavétele. A névmások szerkezetének, alaki tulajdonságainak megfigyelése példákon keresztül. Az egyszerű és összetett névmások. Tudnivalók a névmások toldalékolhatóságáról. A névmások szövegbeli szerepének meghatározása, a rámutatás, az utaló szerep hangsúlyozása. Differenciálás, mélyítés, dúsítás Tk. 69. o. Tudod-e? (a névmások	Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Tk. 68. o. feladata (a kép alapján párbeszédek fogalmazása, kifejező előadása) Olvasás, az írott szöveg megértése a példaszöveg olvasása, az ismeretközlő szöveg olvasása, feldolgozása vázlat segítségével, a rendszerző táblázat olvasása, értelmezése Írás, szövegalkotás A tanulási képesség fejlesztése Tk. 66. o. feladata (az előismeretek előhívása) Anyanyelvi kultúra,	a névmás fogalma, fajtái	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
		további osztályozása)	anyanyelvi ismeretek Tk. 67. o. feladata (ismeretek alkalmazása) Tk. 69. o. 1–3. f. (a tanultak rögzítése, elmélyítése) A tanultak alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és csoportmunkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 101. o. 2. f)		
51.	A személyes, a birtokos, a kölcsönös és a visszaható névmás	A személyes, a birtokos, a kölcsönös és a visszaható névmás felismerése példákön keresztül. A névmások szerepének hangsúlyozása szövegalkotáskor. Az utaló funkció, a személyes névmás rámutató funkciójának megértetése.	Olvasás, az írott szöveg megértése a példaszövegek és az ismeretközlő szövegek elolvasása, értelmezése Írás, szövegalkotás a névmások szerepe a szöveg alkotásakor A tanulási képesség fejlesztése lényegkiemelés Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 70. o. feladata (névmások felismerése, gyűjtése) Tk. 71. o. 1–4. f. (a tanult ismeretek elmélyítése) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, gyakorlás egyéni, páros és csoportmunkában a	a személyes, a birtokos, kölcsönös és a visszaható névmás jellemzői és használata	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 101–106. o. feladatai.) Hf.: Mf. 103. o. 5., 105. o. 2., 106. o. 4. f. Tantárgyi koncentráció idegen nyelvek (a tanult idegen nyelv szótani szerkezete)		
52.	A mutató és a kérdő névmás	A mutató és a kérdő névmás felismerése példákon keresztül. A rámutatás és az utalás szerepe a szövegben. Annak hangsúlyozása, hogy a személyes névmás mellett a mutató névmás a leggyakrabban használatos utalóeszköz a szövegben. A kérdő névmás szövegbeli szerepének hangsúlyozása: a figyelemfelkeltő, előreutaló szerep.	Olvasás, az írott szöveg megértése a példaszöveg olvasása, értelmezése Tk. 72. o. (1.) (a rajzok értelmezése, kiegészítése) Tk. 72. o. a rendszerező táblázat olvasása, értelmezése Írás, szövegalkotás Tk. 73. o. feladata (kérdések megfogalmazása a táblázat kérdő névmásainak felhasználásával) A tanulási képesség fejlesztése lényegkiemelés, rendszerezés Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek a mutató és kérdő névmásról tanultak alkalmazása A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és csoportmunkában a munkafüzet	a mutató és a kérdő névmás jellemzői és használata	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 107–110. o. feladatai). Hf.: Mf. 108. o. 5., 109. o. 2. f.		
53.	A vonatkozó, az általános és a határozatlan névmás, tudnivalók a névmások helyesírásáról	A vonatkozó, az általános és a határozatlan névmás felismerése példákon keresztül. A vonatkozó névmás szerepe: előreutalás és visszautalás a szövegben; tagmondatok összekapcsolása az összetett mondatban. Az általános névmás fajtáinak megkülönböztetése, szerepük azonosítása. A határozatlan névmás szerepe a szövegben. A névmások helyesírásának áttekintése néhány példán keresztül. Differenciálás, mélyítés, dúsítás Tk. 76. o. Tudod-e? (mutató és személyes névmások használata)	Olvasás, az írott szöveg megértése a példaszöveg és a rendszerző táblázat olvasása, értelmezése Írás, szövegalkotás Tk. 75. o. (1.) f. (reklámszöveg írása általános névmások felhasználásával) A tanulási képesség fejlesztése lényegkiemelés, rendszerezés Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 74. o. feladata (a vonatkozó névmások felismerése saját fogalmazásokban) Tk. 75. o. (2.) f. (az ismeretek alkalmazása, mondatalkotás határozatlan névmásokkal) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 110–114. o. feladatai) Hf.: Mf. 111. o. 3., 114. o. 5. f.	a vonatkozó, az általános és a határozatlan névmás jellemzői és használata	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
54.	Mit tanultunk a névmásokról? Gyakorlás	Gyakorlás A névmásokról tanult ismeretek alkalmazása, gyakorlása a munkafüzet vonatkozó feladatainak megoldásával.	Olvasás, az írott szöveg megértése A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek A tanultak alkalmazása, gyakorlás egyéni, páros és csoportmunkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 115–117. o. 1–3., 5. f.). Hf.: Mf. 117. o. 4. f.	a névmások fajtái és használatuk	<u>Eltérő tanterv követelménye:</u> A személyes, birtokos, mutató, kérdő névmás megismerése, segítséggel történő alkalmazása
55.	Az igenevek, a főnévi igenév	Az igenevek tulajdonságainak megfigyelése példákon keresztül. Az igenevek fajtáinak megismerése, főbb jellemzőik számbavétele. A főnévi igenév alakja, tulajdonságai, toldalékolhatósága.	Olvasás, az írott szöveg megértése a példaszöveg és az ismeretközlő szöveg elolvasása, értelmezése Írás, szövegalkotás a házi feladat feladata (fogalmazás írása) A tanulási képesség fejlesztése lényegkiemelés Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 77. o. feladata (igenevek felismerése a szövegben) Tk. 78. o. 1–2. f. (a főnévi igenévről tanultak rögzítése, elmélyítése) A tanultak elmélyítése,	az igenevek , a főnévi igenév jellemzői és használata	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 118–119. o. 1– 7. f). Hf.: Mf. 119. o. 8. f.		
56.	A melléknévi igenév	A melléknévi igenév fajtáinak (folyamatos, befejezet, beálló) megismerése példákon keresztül. A melléknévi igenév alakja, toldalékolhatósága.	Olvasás, az írott szöveg megértése az ismeretközlő szöveg olvasása, értelmezése A tanulási képesség fejlesztése lényegkiemelés Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 78. o. feladata (az ismeretek alkalmazása: igéből igenevek alkotása) Tk. 79. o. 1–2. f. (a melléknévi igenévről tanultak elmélyítése) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 120–121. o. 1., 3–6. f.). Hf.: Mf. 120. o. 2. f.	a melléknévi igenév fajtái, jellemzői és használatuk	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
57.	A határozói igenév	A határozói igenév tulajdonságainak megismerése példákon keresztül. A határozói igenév alakja, toldalékolhatósága.	Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Mf. 122. o. 1. f. (vers kifejező felolvasása) Olvasás, az írott szöveg megértése az ismeretközlő szöveg olvasása, értelmezése Írás, szövegalkotás a munkafüzet vonatkozó feladatai (szöveg átírása mai nyelvre, tömörítés) A tanulási képesség fejlesztése lényegkiemelés Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 79. o. 1–2. f. (a határozói igenévről tanultak rögzítése, elmélyítése) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 122–123. o. 1–6., 8. f.). Hf.: Mf. 123. o. 7. f.	a határozói igenév jellemzői és használata	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
58.	Mit tanultunk az igenevekről? Gyakorlás	Gyakorlás Az igenevekről tanult ismeretek alkalmazása, gyakorlása a munkafüzet vonatkozó feladatainak megoldásával.	Olvasás, az írott szöveg megértése A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek A tanultak alkalmazása, gyakorlás egyéni munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 123–125. o. 1–2., 4–5. f.). Hf.: Mf. 124. o. 3. f.	az igenevek fajtái és használatuk	
59.	Összefoglalás	A tanultak rendszerezése a tankönyv összefoglaló feladatai és a munkafüzet vonatkozó feladatanyaga segítségével.	Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Olvasás, az írott szöveg megértése Írás, szövegalkotás A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 61. o. összefoglaló kérdései Mf. 126–129. o. 1–10. f.	a III. fejezet anyaga tantárgyi kulcsfogalmak: jellemzés, határozószó, névmás, igenevek	
60.	Témazáró	A tanult ismeretanyag alkalmazása, a szövegértési képességek mérése például a 3/A és a 3/B feladatlapok segítségével.	Olvasás, az írott szöveg megértése Írás, szövegalkotás A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek		

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
61.	Dolgozatjavítás	A dolgozatok megbeszélése közösén. A hiányosságok, általános hibák megbeszélése.	Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek		
IV. FEJEZET (A VISZONYSZÓK, A SZÓKÉPZÉS; SZÖVEGALKOTÁSI TUDNIVALÓK) 9 ÓRA					
62.	A névelő	A viszonyszók jelentése, funkciója. A névelő tulajdonságainak, szövegben betöltött szerepének felelevenítése az előzetes tudás mozgósításával, az ismeretek pontosítása, bővítése. A névelő fajtái: határozott és határozatlan.	Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Tk. 82. o. feladata (szövegalkotás szóban a példaszöveg és a kép alapján) Olvasás, az írott szöveg megértése a példaszöveg és az ismeretközlő szöveg olvasása, értelmezése Írás, szövegalkotás Hf.: feladata (mese folytatása) A tanulási képesség fejlesztése Tk. 83. o. feladata (az előzetes tudás mozgósítása) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 83. o. 1–3. f. (a névelőről tanultak rögzítése, elemélyítése) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés,	a viszonyzó , a névelő tulajdonságai, fajtái és használata	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 133–134. o. 1–3., 5–7. f.). Hf.: Mf. 134. o. 4. f.		
63.	A névutó	A névutó tulajdonságainak, szerepének megfigyelése példák segítségével. Annak hangsúlyozása, hogy a névutó sem rendelkezik önálló jelentéssel. A névutó fajtáinak elkülönítése: helyet, időt és egyéb körülményt jelölő névutók.	Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Mf. 135. o. 1. f. (vers elmondása megadott szempontok szerint) Olvasás, az írott szöveg megértése a példaszöveg és az ismeretközlő szöveg elolvasása, értelmezése A tanulási képesség fejlesztése Tk. 84. o. (2.) f. (kutatómunka, könyvtárhasználat) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 84. o. (1.) f. (a névutók tulajdonságainak megfigyelése, következtetések megfogalmazása) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet	a névutó tulajdonságai, használata	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 135–136. o. 1–3., 5–7. f.). Hf.: Mf. 4. 135. o. f.		
64.	Az igekötő	Az igekötő tulajdonságai, jelentésmódosító szerepe. Annak tudatosítása, hogy módosíthatja az ige jelentését, ill. az ige jelentése hat az igekötő jelentésére.	Olvasás, az írott szöveg megértése a példaszöveg és az ismertető szöveg elolvasása, értelmezése A tanulási képesség fejlesztése lényegkiemelés Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 85. o. 1–2. f. (az igekötőről tanultak rögzítése, elmélyítése) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 136–137. o. 1–4., 6. f.). Hf.: Mf. 137. o. 5. f.	az igekötő szerepe és használata	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
65.	Mit tanultunk a viszonyszókról? Gyakorlás	Gyakorlás A viszonyszókról tanult ismeretek alkalmazása, gyakorlása a munkafüzet vonatkozó feladatainak megoldásával.	Olvasás, az írott szöveg megértése A tanulási képesség fejlesztése Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek A tanultak alkalmazása, gyakorlás egyéni munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 138–139. o. 1–4. f.).	a névelő, a névutó és az igekötő használata	
66.	A szóképzés – az igeképzés	A szóalkotás egyik módja, a szóképzés bemutatása. A képző szerepének tudatosítása a korábban tanultak előhívásával. A képzők fajtáinak elkülönítése: igeképzők, névszóképzők, igenévképzők. Az igeképzők fajtáinak megismerése példákon, gyakorlatok keresztül: az igéből igét, és az névszóból igét képzők.	Olvasás, az írott szöveg megértése az ismeretközlő szöveg és a rendszerező táblázat elolvasása, értelmezése A tanulási képesség fejlesztése Tk. 88. o. feladata (a meglévő tudás előhívása) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 89. o. feladata (az új ismeretek rögzítése) Tk. 90. o. feladata (képzett igék gyűjtése kép alapján) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai	szóképzés, képző, az igeképzés, az igéből igét, a névszóból igét képzők	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			segítségével (Mf. 142–144. o. 1–5. f.) Hf.: Mf. 144. o. 6. f.		
67.	A szóképzés – a névszóképzés és az igenevek képzése	A névszóképzők fajtáinak megismerése példákon, gyakorlatokon keresztül: a névszóból névszót és az igéből névszót képzők. Az igenévképzők megismerése példákon, gyakorlatokon keresztül.	Olvasás, az írott szöveg megértése az ismeretközlő szöveg és a rendszerező táblázat elolvasása, értelmezése A tanulási képesség fejlesztése Tk. 92. o. feladata (pókhálóára készítése) Tk. 93. o. feladata (rendszerzés fűrtábrával) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 91. o. feladata (az új ismeretek alkalmazása) Tk. 93. o. 1–3. f. (a képzőkről tanultak elmélyítése) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 144–147. o. feladatai). Hf.: Mf. 145. o. 10., 147. o. 18. f.	a főnevek, a melléknevek és a számnevek képzése, az igenevek képzése	<u>Eltérő tantervű követelmény:</u> A szóképzés segítségével történő megismerése.

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
68.	Ökoprojekt	ökoprojekt feladatainak elkészítése	Fenntarthatóság, környezettudatosság		
69.	Könyv- és könyvtárhasználat – a sajtótermékek és a jegyzetelés	A sajtótermékek fajtáinak, főbb jellemzőiknek megismerése. A napilapok, hetilapok, folyóiratok elkülönítése. Példák keresése a különböző sajtótermékekre. A jegyzetelés szabályainak megismerése,	Olvasás, az írott szöveg megértése az ismeretközlő szöveg olvasása, értelmezése A tanulási képesség fejlesztése Tk. 94. o. feladata (az előzetes tudás mozgósítása) Tk. 95. o. (2.) f. (gyűjtőmunka) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk. 95. o. (1.) f. (az internetes és a nyomtatott sajtótermékek közötti különbség) Tk. 97. o. 1–4. f. (az új ismeretek rögzítése, elmélyítése) A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 150–152. o. feladatai). Hf.: Mf. 151. o. 4. f.	a sajtótermékek fajtái, a jegyzetelés szabályai	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
70.	A tanulás tanulása – jegyzetelés	Képességfejlesztés A lényegkiemelés fejlesztése jegyzet készítésével önálló munkában a munkafüzet vonatkozó szövege vagy más ismeretközlő szöveg feldolgozása segítségével. Az elkészült munkák összehasonlítása párban, a megoldások közös megbeszélése. Értékek és értéktelenségek megvitatása. Miért van szükség a bulvársajtóra, sztárkultuszra? Ki az igazi sztár? Ki a példakép? Kiváló lehetőség az értékrend megismerésére, a példakép fontosságára	Olvasás, az írott szöveg megértése az ismeretközlő szöveg olvasása, értelmezése A tanulási képesség fejlesztése jegyzet készítése a tanultak alapján Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek a tanult ismeretek alkalmazása a gyakorlatban Mf. 152. o. 2. f. (újságcikk részletének feldolgozása, jegyzet készítése)	jegyzet készítése	
71.	Fogalmazási kalauz – az ismeretterjesztő szövegek	Az ismeretterjesztő szövegek főbb jellemzőinek megismerése. A szövegek témája, stílusa, felépítése. Az elbeszélés, leírás és a jellemzés szerepének megértetése az ismeretközlő szövegekben.	Olvasás, az írott szöveg megértése az ismeretközlő szöveg olvasása, értelmezése A tanulási képesség fejlesztése Tk.: 98. o. (2.) f. (gyűjtőmunka) Anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek Tk.: 98. o. (1.) f. (szó jelentésének magyarázata, rokon értelmű szavak keresése) Tk. 100. o. feladata (az új ismeretek alkalmazása) Tk. 100. o. 1–3. f. (az új ismeretek elmélyítése)	az elbeszélés, a leírás és a jellemzés az ismeretterjesztő szövegekben	

Témák órákra bontása	Az óra témája (tankönyvi lecke) vagy funkciója	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag	Megjegyzés
			A tanultak elmélyítése, alkalmazása, képességfejlesztés, gyakorlás egyéni és páros munkában a munkafüzet vonatkozó gyakorlatai segítségével (Mf. 153–156. o. 1–5. f.). Hf.: Mf. 158. o. 8. f. anyaggyűjtés, felkészülés ismeretterjesztő szöveg alkotására Tantárgyi koncentráció azon tantárgyak, amelynél az ismeretanyag elsajátítása részben ismeretközlő szöveg feldolgozásával történik		
ÉV VÉGI ISMÉTLÉS					
72.	Helyesírás felmérése				

Megjegyzés: A magyar irodalom és a magyar nyelv órák külön számozottak ugyan, de a készségfejlesztés (beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása, olvasás, szövegértés, írás, fogalmazás, helyesírás), a minimumkövetelményben megfogalmazottak mind a két területen egyformán hangsúlyosak és folyamatosan egyformán fejlesztendők.

A fejlesztés minimumkövetelményei a 6. évfolyam végén

Beszédművelés, szóbeli szövegek megértése és alkotása

A tanuló eligazodik a mindennapi kommunikációs helyzetekben. Képes mások rövidebb szóbeli üzeneteit megérteni, összefoglalni. Alkalmazza a kérdés és a tudakozódás szóbeli formáit a közléshelyzetnek megfelelően.

Írott szöveg megértése és alkotása

A tanuló képes egy kb. 200 szavas írott (dokumentum és ismeretterjesztő) szöveg globális (átfogó) megértésére, a szövegből információk visszakeresésére. Össze tudja foglalni a szöveg tartalmát, önállóan (tematikus) vázlatot tud készíteni. Ismeri a szövegszerkesztés alapvető eljárásait.

Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről

A tanuló ismeri a főbb beszélőszerveket. Felismeri egyéni közlésmódjának jellemzőit, megfelelő hangképzésre és helyes beszédlegzésre törekszik.

Felismeri, és hatásuk néhány szavas értékelésével megnevezi a hangutánzó, a hangulatfestő, a többjelentésű, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat különböző szövegekben, törekszik ezek használatára a szóbeli és írásbeli fogalmazásokban. Felismeri és meg tudja nevezni a főbb szófajokat (ige, főnév, melléknév, számnév, főnévi igenév, személyes névmás).

Íráskép és helyesírás

Képes megnevezni a helyesírási alapelveket, saját munkáiban felismeri a főbb helyesírási alapelvek alkalmazásának eseteit, törekszik a tanult helyesírási szabályok alkalmazására.

A tanulási képesség fejlesztése

A tanuló képes az önálló tudásszerzés egyes lépéseinek elkülönítésére, szövegek kulcsszavainak azonosítására, vázlat, jegyzet felhasználására. El tud igazodni a tankönyvében, azt célirányosan használni tudja.

Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése

A tanuló képes 5-6 mondatban a mindennapi élményeiről és olvasmányai hatásáról beszélni. Memoriterként tud kb. 2-4 lírai alkotást és egy elbeszélő költemény kb. 12 soros részletét.

Az ítélőképesség, az erkölcsi, esztétikai és történeti érzék fejlesztése

A tanuló képes a saját és a nem saját álláspont azonosítására, mások véleményének meghallgatására, megértésére. Alapvető érzelmeket, erkölcsi magatartásformákat azonosítani tud. Képes véleményének rövid, kulturált megfogalmazására.

A fejlesztés minimumkövetelményei a 6. évfolyam végén az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára

A tanuló társalgásban részt tud venni. Képes a közlés kifejező és tájékoztató funkciójával élni. Képes meggyőzni, érvelni, kérdezni, véleményt elfogadni. Az olvasást az információszerzéshez és átadáshoz felhasználja. Képes könyvtárhasználatra, megadott szempontok alapján. Lényegkiemelésre, tartalom rövid visszaadására képes (esetleg tanári kérdések alapján). Olvasható, áttekinthető írásművek készítésére képes, megadott szempontok alapján. Tudja az írást kommunikációs célokra használni. Szavakat átalakít, csoportosít, szóösszetételeket alkot, használ saját gondolatainak kifejezése érdekében. A tanult szó szerkezeteket felismeri, gyűjti, csoportosítja. Képes hiányos és bővített mondatot alkotni, átalakítani a közlés szándékához igazítva. A kijelölt memoriterek szövegűen, megfelelő hangsúllyal elmondja. Tanult irodalmi művek tartalmát ismeri, a szereplőket, helyszínt azonosítja. Irodalmi alkotások esetében tud összehasonlítani, értelmezni, elemezni. Líra, epika, dráma fogalmát ismeri, tud ennek megfelelően csoportosítást végezni. <i>Megjegyzés a minimumkövetelményhez:</i> A tanuló értékelése az önmagához mért fejlődését fejezi ki, tudásához igazodó egyénre szabott számonkérésen alapul, mely figyelembe veszi az ismeretsajátítási folyamatban tanúsított aktív részvételt. Ha a tanuló az ismeretsajátítási folyamatban részt vesz, de a képességei nem teszik lehetővé, hogy megfeleljen az eltérő tanterv követelményeinek, akkor a nevelőtestület engedélyével továbbhaladhat. Értékelése ez esetben kiegészül szöveges értékeléssel, amit a szaktanárok a gyógypedagógussal együtt készítenek el.
